Uniḳum

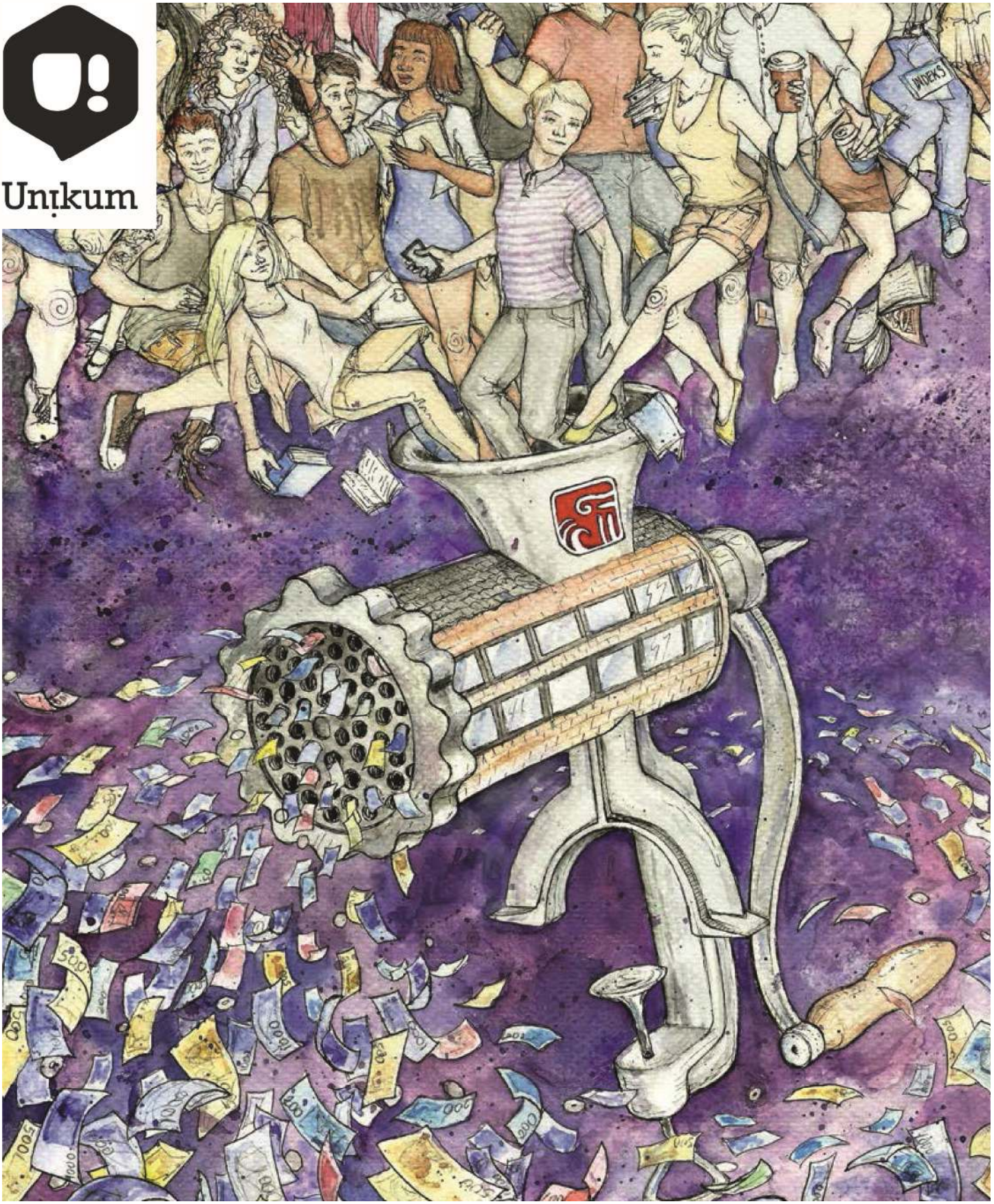

iMac

Mer kraft til alle studenter.

Spør oss om 10% studentrabatt på Mac!
Stikk innom. Bli overbevist.

Kvadraturen – Henrik Wergelandsgate 16
Sørlandssenteret – Barstølveien 29
T 400 27 753 | www.pippin.no

pippin | Premium Reseller

TM og © 2014 Apple Inc. Alle rettigheter forbeholdes.

Leder

BECAUSE I CAN WRITE WHATEVER I WANT HERE, I CHOOSE TO GIVE THIS SPACE TO ART!

Paradise
And this was the gift she gave to him:
From the desolate alley and courtyard of her life, littered and redolent, she excised the totality of love of which she was capable: a yard beyond of beauty and calmness and imaginative passion. A yard seen only through the lens of squalid desperation her loneliness had cut and polished.
The walls of her life were cracked and pitted from years of betrayal and casual affection and the other naughty careless behavior of men. The cobblestones of her days were slick with the residue of lies and misuse and unwashed hands that had been laid on her. The stairways of her dreams climbed only to blank walls and empty surfaces. The alleyway of her past was shadowy and smelled of hopeless sighs in the sleep that never really satisfies.
But she had saved the small part of her, that paradise to be seen through the final portal, the garden in which rested the chrysalis that contained the finest creation of herself.
She had tended that garden, that paradise, all the years of her youth and young adulthood and mature times and early middle age. Now she had it the way she wanted, every last flower and ornamental stone in the ripeness of its contribution to the whole.
And she went to the market with this picture you should see here.
And she posted the picture on a wall in the center of the market.
And she waited for him to come along.
Because, of all the fine viands and treasures of the marketplace, the gift of her love was the rarest, and the most singular.
She waits there now. She has been waiting quite some time.
(Harlan Ellison)

Erika R. Erdös
Ansvarlig redaktør
redaktor@unikumnett.no

Innhold

4	More students less space
10	På fornavn med
12	About anonymity
14	Mindfullness
16	Tryllestavteorien
18	Skeive dager
20	Rett tro
21	Ord fra presten, ord fra STA leder
22	Har du tenkt
24	Menneske eller monster
26	Fra stoff til stil
28	Intervju: Marte Wulff
30	Sørveiv
32	Kreativ skriving
34	Norge - beste land å bo i?

Unikum

Unikum er studentavisen ved Universitetet i Agder og andre skoler tilknyttet Samskipnaden. Avisen er politisk og religiøst uavhengig, og blir drevet på frivillig basis.

Unikum forholder seg til Vær Varsom-plakaten og Pressens Faglige Utvalg. Føler du deg utrettferdig behandlet eller på noen måte uriktig fremstilt av Unikum ber vi deg kontakte redaksjonen.

UTGITT AV: Studentavisen Unikum, ved Universitetet i Agder
POSTADRESSE: Serviceboks 422, 4604 Kristiansand S
BESØKSADRESSE: Gimlemoen 24, 4630 Kristiansand S
ORG.NR: 984 544 677 Mva
TELEFON: 38 14 21 95
EPOST: red@unikumnett.no
NETTSIDE: www.unikumnett.no
TWITTER: www.twitter.com/unikumnett
FACEBOOK: www.facebook.com/studentavisenunikum
ANSVARLIG REDAKTØR: Erika Ramona Erdös
REDAKTØRER: Lasse Witt, Chris Pavenstädt, Yan Jing, Thomas Hegna, Rade Zivanovic
NETTANSVARLIG: Anette Nyhagen
FORSIDE: Nina Marie Over
JOURNALISTER: Laura Lozano, Inés Luján, Christopher Pavenstädt, Siri Funnemark, Viola Cubee, Årstein Justnes, Ole Håvard Seland, Ken Johannes, Martin Moses, Ruben Haugland, Hans Jørgen Wennesland, Kristoffer Andersen, Sigve Gjermundbo, Asle Ydestad Tellefsen, Mats Sauro Høymyr , Marit Bjørnskau, Rade Zivanovic, Erik Pettersen, Anette Nyhagen og Erika Ramona Erdos
FOTOGRAFER / ILLUSTRATØRER: Marlena Czajkowska, Desire N. Skalle, Francesca Gavotti, Erica Bellucci, Thomas Hegna, Helen Mehammer, Kristian Tyse Nygård, Maria Alexandra Pettersen, Kristine Lauvrak, Rade Zivanovic, Simen Løvgren, Aud Marit D. Steinbru og Maren Schelbred Thormodsæter
DESKEN: Nina Marie Over, Monika Steen Samuelsen, Maren Schelbred Thormodsæter og Thomas Hegna
KORREKTUR: Joachim Christensen, Daniel Truscă og Helene S. Fredriksen
ØKONOMIANSVARLIG: Jørgen Nordby
TRYKKERI: Bjorvand & Co
OPPLAG: 2000

Se flere saker på
www.unikumnett.no

MORE AND MORE STUDENTS
LESS AND LESS SPACE

TEKST: LAURA LOZANO, INÉS LUJÁN, CHRISTOPHER PAVENSTÄDT | ILLUSTRASJON: MARLENA CZAJKOWSKA

Try to imagine that your friend has invited you and another friend to his house for a sleepover. Your friend has three beds, so it's okay for you because you can sleep comfortably. But then, try to imagine that your friend invited seven more people: this doesn't appear to be a good idea - you and your friends will not sleep very well because there is hardly enough place to rest. It may be ok for one day, but this house won't be any place for you to stay much longer..

– meanwhile your friend probably gets entertained and probably won't give up any comfort. This example, sadly, applies to Agder University.

Year after year the University of Agder welcomes more and more students. Education for everyone is a great thing, but it can lead to serious problems if the variables are not good considered.
In our case, we can see that the number of admitted students increases with every year and the university even makes a success story out of it. Ironic enough? We do not read about how new rooms are built in order to accommodate the new students, but we can see the students crowding everywhere: lecture rooms, seminar and group rooms, cafeteria, reading rooms and library. These places are all overfilled with eager students fighting for a quiet place to read and study. This quiet place at the university is the prize of the ones who can wake up sometime before 7 a.m. so the hunting for it can have a real chance.
For all the rest, a bitter resignation sends them to the noisy shores of the cafeteria that has many many times more places than the reading rooms. Therefore it is safe to conclude that the growth of admitted students is not answered by a growth in capacity – the house was not extended and it still fits all the guests, but you won't feel comfortable there anymore.

EDUCATION FOR EVERYONE, MEDIOCRE EDUCATION-THAT IS

Norway is often referred as the country par excellence that everyone should aim to be like. It has become an example to be followed all over the world, but things are taking a negative turn. In the last years this clean record got its first blurs when Norway began to lose touch to the first places in PISA tests, reaching a sub-average level.

As education does not end after school, the problem doesn't there. Especially at University of Agder complaints over a decrease in the quality of education began to rise, mostly linked to fact of admitting students over the capacity of the institution. It is hereby important to say that in Norway universities are getting paid twice for each student: at the beginning and in the end of their studies. Taking into consideration that some students will most probably drop out, someone decided at some point that it must be a good idea to admit more students than places in order to balance the financial situation.

HIGH-SCHOOL FLAVOURED UNIVERSITY LECTURES

Statistics can be a useful tool, but when the level of quality within the university decreases there is another factor that increases: people passing their examinations. Ergo, less dropouts. The middle path involves a huge effort of adaptation from the side of the teachers. Their lectures have almost a chameleonic feature these days. If the level of difficulty was at a reasonable height some years ago, we can see it dropping as we speak.

International students getting in contact with the system at our university compare the level of the lectures with high-school lectures back in their countries. The selection process being almost inexistent, everyone can join the academia. And they do. More and more.

MONEY VS QUALITY- THE ETERNAL DILEMMA

The question here is: how do you handle this problem? In fact there is no difference in the amount of money a university college or university gets for each student, but only the distribution differs.

In general a college receives less money for research, but more for education - at moment the University of Agder is getting 50% for education and 50% for science, while universities like the University of Oslo are getting 75% for research and only 25% for education.

The discussion here is about priorities: research versus teaching; and not about getting more money from the state. The “fight” is between true academics which want a good reputation for the school and people which see the university as a money making machine and would rather have everyone teach as many students possible.

STUDENT LEADER RUBEN HAUGLAND EXPLAINS

Student Leader Ruben Haugland from the Student Organisation of Agder (STA) is aware of this problem, but is thinking of other solutions: "It might be better for the University of Agder to focus on what they are good in instead of being mediocre in every discipline."
UiA should not lose sight of their top-performing disciplines like nursery, teaching, engineering or performing arts, while this must not mean to reduce UiA to these disciplines. Ruben added: "There are other possible resources for science like the EU or the Research Council of Norway, but there aren't hardly any external resources for financing education." With this background it would not be smart to change the distribution of public financial support.

WHEN SILENCE IS AN ANSWER

Meanwhile the position of the University in this situation is clear: absolute silence. Unikum has tried to speak with different divisions in the university, like the financial department or some higher-placed staff in the directive, as well as people with a big responsibility in this topic, but no one wanted to answer any of our questions.
We assume therefore that this situation is not a comfortable subject and open discussions are unwanted.

SYMPTOM NR 456: GYM IS BEING USED AS AN EXAMINATION ROOM

As we mentioned before, this increasing flux of students leads to overcrowded classrooms and lecture classes, overbooked services and less individual mentoring. An increase in admission is not answered with an increase in capacity neither in staff nor in premises. Some of the last year's exams even had to be taken in the gym. And even if the facilities were prepared to allow so many students, you would still get the feeling that money is of a greater value then the quality of teaching. The decrease in educational quality then does not seem to be only an individual problem, but a systemic one.
While all around Europe competition is encouraged and sustained, University of Agder seems to open its gates wide and accept whoever decides to come through them. Instead of a reasonable selection process, what we see seems to be that many confused students wander around the halls wondering what are they really doing here and hoping that through some revelation they might fall somehow on the right path.
The other side of the coin is also worth mentioning as good students can be set on the wrong track – they really want to come to the house, because everyone is talking about it, but then you realize it's not comfortable enough to stay there too long – and eventually leave. And who gets sacrificed in this process? Students passionate about what they are doing get bored during overcrowded sub mediocre lectures.

ACT-REACT

When it comes to solutions, complaining over UiAs status of public financing seems to miss the aim, while a stronger endeavour for non-public financing of science and a smarter distribution of the received money may stand as alternatives to admitting over their capacities and neglecting the quality of education for money and rankings.

HOPE DIES LAST

As hope always dies last, we also hope to see Agder University change its focus. We also hope to be able to see more transparency within the superior forums, people ready to talk with us and take responsibility. We hope to see an increase in the quality of education, more possibilities for individual help from teachers and more reading places. We refuse to be treated like a mass of people mashed in the same machine, a little number in the big calculations of some abstract entity drawing the lines at the end of the year and hoping all the calculations are on the right side of the scale.

KOSTER LITE Å VITE MYE!

Ingen bindingstid. Ingen forpliktelser.

- Alt innhold på alle digitale flater
- Fordelsprogrammet
- eAvisen
- Alle våre apper
- Tilgang for 2 personer

Kun kr 1,60 pr. dag første mnd.

Deretter kr 3,30 pr. dag.

Bestill innen 15. september

ved å sende sms FV UNDER30
med ditt navn og din adresse til 03811
eller gå inn på leser.fvn.no/under30

En del av din hverdag - hver dag.

Kr. 99,- pr. måned. Løpende abonnement. Spørsmål? Ring 03811
eller se kunde.fvn.no for mer informasjon.

Din bokhandel på ditt studiested

Sørbok gir deg

Rabattkupong

Få rabatt ved kjøp av flere fagbøker og oppnå inntil **50 %** på den billigste. Du får samlerabatt selv om du ikke kjøper alle bøkene samtidig. Spar penger, kjøp pensumbøkene hos Sørbok.

Rabattordningen gjelder til 30. september 2013 og ved ulike titler. Rabatten kan ikke kombineres med andre tilbud, og gjelder ikke nye norske bøker iht. bokavtalen.

Sørbok

Bli en av oss!

red@unikumnett.no

STA-bygget onsdager kl 17

EKSTRA GODE PÅ SJARM OG SJEL

SERVICE + SMIL HELE DAGEN

SPIS MEG JEG ER DIGG

ITALIENSK STIL + ITALIENSK PIZZA

ANBEFALER FISK FRA FJORDEN OMEGA 3 ER VIKTIG!

VI SØKER FLINKE FOLK

JEG HENGER I BAREN SAMMEN MED NØGNE Ø

ØLBRYGGER OG RESTAURANTSJEF

etbl. 2010

APOTEKER GAARDEN

Mad & Leven

SJEF OG ØLBRYGGER

HJEMMELAVA ØL FRA EGET BRYGGERI

LIK OSS PÅ FACEBOOK

EN AV VÅRE NYE VENNER VINNER ET GAVEKORT PÅ 1000,-

BOOK JULEBORD

SESONGEN ER RETT RUNDT HJØRNET, BOOK NÅ!

OKTOBERFEST 11. OKT

HOLD AV DATOEN, DET BLIR FEST I BAKGÅRDEN!

ÆRLIG MAT + HERLIG KOKK!

FULLSIZE SHUFFLEBOARD

TEL. 370 45 025

WWW.APOTEKERGAARDEN.NO

BAR & RESTAURANT

LANGTIDSSTEKT LAMMESKANK

YNWA & STOKE

Navn: Mads Dokka Blybakken
Alder: 26 år
Sivilstatus: Singel
Studerer: Bachelor i administrasjon og organisasjonsvitskap fra Universitetet i Bergen.
Går andre året på Masterprogrammet i samfunnskommunikasjon
Aktuelt: Leder for Rhetorica – linjeforeningen for kommunikasjonsstudentene

På fornavn med MADS

TEKST: SIRI FUNNEMARK | FOTO: DESIREE N. SKALLE

Hadde jeg visst akkurat hva lykke er, tror jeg det er en knapp jeg hadde slitt ut til jeg hadde fått blemmer i hånden.

Å VÆRE 20

Jeg trivdes egentlig godt som 20-åring. Men det bar også preg av å være en pause-periode. Jeg har en tendens til å se på livet delt inn i perioder. Der en periode tar over etter en annen. Og jeg tror det gjør at jeg jobber for å trives i den perioden jeg er i - for jeg vet at den tar slutt. Jeg var nettopp ferdig i militæret og prøvde å komme inn på befalskolen for å dra på utenlandstjeneste, men med syn som en 60-åring ble ikke det så veldig lett. Viste det seg. Synslegen i militæret ble egentlig ganske bekymret, for jeg fortalte jo at jeg hadde skutt med skarpt i et helt år. Jeg fant ut at jeg trivdes godt i militæret og ville se om jeg kunne trives like godt med noe helt annet. Jeg bestemte meg for å jobbe et år og hadde lyst til å gjøre noe annet enn å sitte i kassa, og egentlig også teste meg selv litt. Så jeg fikk meg jobb på sykehjem og trivdes godt med det. Og det var fint å bidra til å gjøre noen siste livsperiode så god som mulig. Samtidig var jeg veldig klar på at det kun var for en periode. De som utdanner seg innen helse og de som jobber på sykehjem.. Det er beundringsverdig. Det var en fin opplevelse.

FRAMTIDEN

De siste årene har jeg følt litt på det å bli eldre. Tidligere har man på en måte bare vokst. Nå har jeg beveget meg opp i level. De siste somrene har jeg jobbet i sammenheng med VG-lista turneen, og rundt kidsa som møter opp der føler jeg meg faktisk litt gammel innimellon. Men, på sommerturne med Staysmann og Lazz og brun brun brun og blid, så er det kanskje ikke så ille å føle seg litt eldre likevel. Jeg er egentlig ganske klar for neste periode. Om ti år håper jeg å ha funnet en balanse med hard prioritering av både jobb og familie. Jeg har store drømmer og høye ambisjoner, kanskje hakket lavere enn drømmene. Mål og innsats kommer gjerne deretter. Noen av drømmene tror jeg skal få lov til å forbli mine enn så lenge. Jobbmessig ønsker jeg å være i en posisjon der jeg kan bruke både hodet og hjertet på rådgivning, blant annet innen kommunikasjon.

LYKKE

Det er veldig vanskelig å sette fingeren på hva lykke er, og slik syns jeg det skal være. Det er mye forskning på lykke, og få konkrete svar. Det syns jeg er fantastisk. Hadde jeg visst akkurat hva lykke er, tror jeg det er en knapp jeg hadde slitt ut til jeg hadde fått blemmer i hånden. Men det er veldig mye som bidrar til lykke. I hverdagen kan det være mestring. Jeg er også en sucker for tradisjoner. For eksempel den årlig hytteturen med venner, å dele tiden med dem. Det gjør meg lykkelig. Og julegrøten med storfamilien hos tante Beate. Selv om jeg veldig sjelden vinner den forbanna mandelen eller er noe glad i den marsipanen , så er det like gøy hver gang. Men jeg vet ikke nøyaktig hva som gjør meg lykkelig og det vil jeg ikke vite heller. Jeg vil heller jakte på det.

ENSOMHET

Jeg tenker at ensomhet – selvfølgelig, det er trist og ikke noe hyggelig, men det er også en del av det å være menneske. Jeg har kjent litt på ensomhet og det tror jeg man skal gjøre, for da kan man bedre relatere seg til andre mennesker. Jeg tenker at ensomhet er et problem vi kan gjøre noe med. Og det er viktig å ha fokus på. I det siste har jeg lagt merke til folk som etterlyser vennskap på sosiale medier. Mennesker som av ulike grunner ikke har så mange venner søker nye venner på facebook. Det synes jeg er tøft. Om jeg hadde vært i deres situasjon vet jeg ikke om jeg hadde turt å gjøre det samme. Det er folk som virkelig imponerer meg. Jeg kan ikke si jeg har slitt med ensomhet. Men da jeg julaften i militæret ikke hadde samvittighet til å sette noen andre enn meg selv i utkikkstårnet mellom klokken 6 og klokken 10, følte jeg meg ikke akkurat som universets sentrum

EKSAMENSTID

Eksamenstiden er jævlig gøy. Med mest trykk på jævlig og litt mindre på gøy. I eksamenstiden får du virkelig se hva du er lagd av. Man lærer utrolig mye, ikke bare av pensum, men av å jobbe mot målet. Man lærer også viktigheten av søvn, lærer mye om seg selv. Eksamenstiden er ikke noe jeg gleder meg til, men det er absolutt ikke så ille når den først er der. Det blir en sånn stå på-greie, man blir litt fandenivoldskt. Mitt beste eksamensråd er å finne ut hva som funker for deg. Men samtidg kanskje ikke være for eksprimentell. Jeg husker at jeg første semester brukte halve eksamenstiden på å lage et svært system. Plakater med stikkord og lapper, jeg skulle ta av alle lappene og huske hvor jeg skulle sette de tilbake. Det funket kanskje for meg, men det tok jo så lang tid å holde på med! Jeg har mer tro på det å være strukturert. Og å skrive mye for hånd. For å banke det inn i hjernen er jeg nødt til å skrive for hånd, ikke på PC. Og å på en eller annen måte vinkle det slik at det interesserer deg. Det hjelper også å ikke helt ha mistet kontakten med omverdenen, at man leser litt aviser og ser litt nyheter. For da er det mye lettere å relatere det til noe som ikke bare er teori i boka, men til noe mer levende.

ENGASJEMENT

Jeg blir engasjert av andre mennesker som er engasjert. Ikke bare folk jeg omgås, men folk på twitter og facebook, jeg er heldigvis lettpåvirkelig sånn sett. Jeg blir også veldig engasjert av musik. Jeg hører på musikk gjennom hele dagen. Det går mye i Hiphop, jeg har ikke helt vokst fra det ennå. Selv om jeg har tenkt at nå er det kanskje snart på tide. Mye musikk handler om å stå på og jobbe mot det man vil – og det synes jeg absolutt er engasjerende. Å se mennesker som gjør akkurat det. Og som er opptatt av å dra med seg andre mennesker. Da blir jeg veldig engasjert. Vi hadde nettopp et foredrag med Thomas Moen og han er en type jeg blir engasjert av. Han pratet om hvordan man markedsfører seg selv i sosiale medier, men også om viktigheten av å logge av. Thomas Moen er en av de dyktigste vi har innen sosiale medier og markedsføring. Faren hans var med å hørte foredraget,det har han aldri gjort før, han har alltid sagt at sønnen jobber med "noe datagreier". Så da tenkte jeg at det å se sønnen sin så engasjert og så dyktig må være gøy, og det må også være kult å vise faren sin hvor engasjert og dyktig du er. Sånne ting blir jeg inspirert av.

BARNDOMSMINNE

Det er ikke godt å si hva som er et minne, eller hva som er en miks av flere minner og av det vi gjør hvert år. Vi har mange tradisjoner i familien. Vi tilbringer mye tid på hytta på Larkollen. Jeg var der første gang da jeg var to uker. Tippoldefar og hans bror kjøpte i sin tid tomt og i dag er store deler av storfamilien samlet der, helt ut til mine femmenninger. Hvert år har vi en fiske-festival, en fiskekonkurranse. Da møtes vi ute på sundet, alle i båt ut fra hyttene sine. Kl 6 ringer en bjelle og da slipper vi snørene ut i. Et år vant vi med 52 fisk på en time. Det er et barndomsminne.

ABOUT ANONYMITY AND SOCIAL BONDING AT UNIVERSITIES

TEKST: VIOLA CUBE | FOTO: FRANCESCA GAVOTTI

ZOON POLITIKON OR HOW IMPORTANT IS TO MAKE SOCIAL NETWORKS

It is the first week of August. I am enjoying the last rays of sunshine before the summer break is drawing its last breath and the autumn semester starts.

For most of the students a new chapter of their life it's opening. For me too. I leave Germany behind and pack my things for new horizons.

I reach Norwegian shores and jump straight into the hands of the Buddies; orientation week is starting. This first week is all about making contacts, about establishing a social network that would probably remain pretty much the same for the rest of the year. Not many people have an intense desire to go through the upcoming 6-10 semesters alone? Right?

I WALK ALONE....

Unfortunately, this happens and people do walk alone through many semesters. Some of them are maybe introverts and find it difficult to express their need for social encounters, others are busy working on the side of their studies or raising their children or even both and miss out on much of the student dynamics that brings people together, like parties and pub nights.

One of the questions that started taking shape in my mind, as an international student from Germany seeing how people tend to disappear after the "orientation week" is done is: why is it so difficult to make new friends here at the University?

LET US TALK NUMBERS

There are about 11.000 students and 230 international students at Agder University. It should not be such a huge problem to find somebody to share the student's life with, shouldn't it? According to a survey I recently took, 70% of the asked students designate themselves as open minded persons for whom it is easy to establish new contacts -but what about the remaining 30%? Most of them are feeling lonely despite the mass of like-minded people, whereby they start to withdraw from the mass unconsciously. 30% is a big amount of people wandering through the rooms of the university, feeling lonely and isolated.

Can it be the Norwegian culture that is very good at setting boundaries between people? Many times these boundaries have polite intentions. As in the German culture, people do not want to intrude into the life of someone and walk all over it with big shoes. A strong personality makes one stay careful, a bit sceptical, and maybe a bit afraid. But what if walking the "safe" path also means opening the eyes wide and looking around is not an option anymore?

THE UNKNOWN IS A BEAST WITH MANY HEADS

I dare YOU! Raise your head, open your eyes and be warm with your fellow student. As an international exchange student, I invite you to come and meet us, join some of our gatherings and parties. Let us talk and discover new things about the cultures we come from! I want to meet more Norwegians, to talk and share thoughts and ideas, to learn and understand this culture better, in the short amount of time I am here.

You take the choice, not the other way around.

MINDFULLNESS

– og seks verktøy som jordmora di ikke ga deg

Er du her nå? Er du til stede i dette øyeblikket, eller er tankene dine et annet sted? Er du stressa? Irriterer du deg over noe som har skjedd, eller er du bekymret for framtida? Har du et velutviklet talent for grubling? Er du regjerende Oslo-mester i selvbebreidelser? Da bør du definitivt lese videre.

I dette korte stykket skal jeg skrive om mindfulness for studenter. Jeg skal si selvfølgelige, men livsviktige ting om å være tilstede i dette øyeblikket og i dette livet. Jeg skal forsøke å gi dere noen nye perspektiver og lære dere teknikker som dere trolig vil ha glede av i de fleste sammenhenger.

HVA ER MINDFULNESS?

Oppmerksomt nærvær, bevisst tilstedeværelse, aksepterende oppmerksomhet, vennlig oppmerksomhet, oppmerksomhetstrening. Alle disse uttrykkene er forsøk på å gjengi det innholdsmettede begrepet mindfulness (sati, fra pali). Den mest brukte definisjonen går slik: «Mindfulness betyr å være oppmerksom på en bestemt måte: med hensikt, i øyeblikket og ikke-dømmende» (Jon Kabat-Zinn).

Mindfulness handler enkelt sagt om å være til stede i nået på en oppmerksom og ikke-dømmende måte. Det er en bevisst øvelse i å være i den aktuelle situasjonen slik den utspiller seg. Under dette ligger det en erkjennelse av at livet kun kan leves i det aktuelle øyeblikket, og at det kan bare leves slik det er, ikke slik det burde ha vært.

Tenk over det: Øyeblikket er faktisk det eneste du har. Det er ikke mulig å leve verken i fortid eller i fremtid. Satt på spissen er fortiden aske fra et brent bål, og fremtiden spredte tanker og hypoteser om ting som kan komme til skje, men som sannsynligvis ikke vil skje. Alt dette kaller oss til øyeblikket. Hvis du er tilstede nå, helt og holdent, er sjansene gode for at du ikke opplever stress, grublerier eller bekymringer.

OPPMERKSOMHET OG FOKUS

Det synes viktigere enn noen gang å lære seg å styre oppmerksomheten. Oppmerksomheten vår har en svært begrenset kapasitet. Den makter ikke å være to steder samtidig, men kan kun fokusere på én ting av gangen. Mange er veldig flinke til å skifte fokus, men dårlige til å holde det.

Menneskesinnet beskrives ofte som en impulsiv ape som svinger seg fra inntrykk til inntrykk. Du kan imidlertid hjelpe din oppmerksomhet og fokuseringsevne ved å planlegge godt. I praksis vil dette ofte si å forenkle: Å ta bort det som distraherer, og å gi deg hen til det du ønsker å gjøre. Når du er på forelesning, så vær da for all del på forelesning 100% – og ikke på internet samtidig!
Studer når du studerer. Ikke saus alt sammen. Ikke gjør alt samtidig. Da får du egentlig ikke gjort noen ting skikkelig.
Studentlivet – som alle andre liv – leves best fra øyeblikk til øyeblikk, bevisst og konsentrert.

TSEKS VERKTØY SOM JORDMORA DI IKKE GA DEG

Nedenfor presenterer seks verktøy jeg i liten grad var oppmerksom på da jeg var student:

1 SE PÅ DEG SELV SOM HEL

Mange studenter undervurderer den de er, og overvurderer hva de en gang skal bli. Men studentlivet er ikke noen mellomfase. Det er en hovedfase i det livet du lever nå. Det kommer ikke noen viktige faser enn denne.

Mindfulnesstenkningen tar utgangspunkt i at ethvert menneske er realisert og helt – i det aktuelle øyeblikket som utfolder seg. Dette høres voldsomt ut, men alternativene er lite attraktive. Et slikt utgangspunkt åpner opp flere nye dimensjoner. I en viss forstand er man ikke lenger på vei, men fremme; ikke lenger et omflakkende selvforbedringsprosjekt, men allerede hel.
Frigjort fra å jakte på helhet og realisering kan man i stedet gi selvtil et større prosjekt: å leve hvert eneste øyeblikk som utfolder seg, på en oppmerksom måte, til beste for sine medmennesker, jorden man lever på, og seg selv.

2 PUSTEANKERET

Hvem vil ikke leve i øyeblikket og gripe dagen? Likevel er det lettere sagt enn gjort. Her er imidlertid pusten en god alliert, i og med at den alltid opererer i nåtid: Pusten gir deg en sikker tilgang til nået, og gjør at du til enhver tid kan hente deg inn igjen når du vippes av pinnen. Den bringer deg i kontakt med deg selv.

Dette må ikke leses som en oppfordring til å lunte rundt småpustende resten av livet. Pusten klarer seg selv. Men hvis du av og til stopper opp og lytter oppmerksomt til pusten, for eksempel hvordan den gjør at magen din bølger ut og inn, vil

TEKST:
ÅRSTEIN JUSTNES
Førsteamanuensis
Institutt for religion,
filosofi og historie.

FOTO:
PRIVAT,
COLOURBOX

du automatisk komme til øyeblikket. Pusten er et anker som kan dra deg tilbake når du mister fotfeste.

3 MEDITASJON

Jeg er veldig takknemlig for at jeg har lært meg å meditere, men lei meg for at begynte med det så pass sent. Jeg gjør det slik: Jeg står opp litt før de andre, flytter en av kjøkkenstolene inn i stua, setter meg så rakrygget som en foroverbøyd 44-åring kan makte, avspent, men med verdighet. Først lar jeg oppmerksomheten min følge pusten en tid, slik at jeg kan komme både til øyeblikket og til meg selv, deretter observerer jeg det som rører seg i sinnet mitt. I denne posisjonen kan jeg se over hele livet mitt, både det som er godt og det som er vanskelig. Og slik utvikler jeg en fortrolighet til alt det som rører seg inni meg.

I meditasjon kan du observere alt som skjer – dine tanker, følelser og kroppsfornemmelser. Meditasjon handler ikke om å stoppe tanker, eller om å jage dem på flukt. Det handler først og fremst om å stoppe opp og se. Når du mediterer, ser du hvor flyktig alt er, og hvordan tanker kommer og går.

Mindfulnessmeditasjon er ikke en ut-av-kroppen-opplevelse, men snarere en inn-i-livet-opplevelse. Du mediterer bl.a. for å være i stand til å leve et oppmerksomt liv og for å trene oppmerksomheten din.

4 LÆR DEG Å OPPTRE SOM EN OBJEKTIV OBSERVATØR

Det er viktig ikke å forveksle problemløsning og grubling. Mens det første er en strategi for å løse et problem, er det siste en strategi for å forstørre et problem. Du kan ikke styre tankene eller følelsene dine, men du kan bestemme hvordan du skal forholde deg til dem. Du trenger ikke la enhver tanke røve deg av sted. Du trenger ikke la vanskelige følelser herse med deg.

Her er det flere strategier som du kan ha glede av: Du kan lære deg å se på tankene og følelsene som en objektiv observatør og observere dem som det de vitterlig er: tanker og følelser. De aller fleste tanker og følelser er flyktige, også de som er vonde og vanskelige. Hvis de ikke vil slippe taket, har du også mulighet til å se på dem og si stille: «tanker, tanker» eller «følelser, følelser». Med dette lille grepet hindrer du at de formerer seg med likesinnede og danner clustere. Forskning viser at hvis vi lar være å gi tankene ny næring forsvinner de etter mellom 60–90 sekunder.

Men la meg understreke: Mindfulness er selvsagt ikke noe universalmiddel, og for mer komplekse forhold må man søke profesjonell hjelp.

5 TA INN DET GODE

Våre fjerne forfedres svært så turbulente fortid har gitt oss et særlig talent for å fange opp farer og negative ting. Derfor må vi i stor grad læres opp til å ta inn det gode, og bli ved det og nære det slik at det kan vokse. Dette gjelder både store og små ting: Er kaffen god, så ta deg tiden til å nyte den og gled deg over den. Er du sammen med gode venner, så kjenn etter hvor godt du faktisk har det – og gi følelsen tid og rom til å sette seg. Øv deg til å forlentge de gode opplevelsene. Dette er faktisk en av de beste metodene for å oppnå en positiv endring på. Den setter sine spor på så mange måter, også rent fysiologisk i hjernen din.

6 BEGYNNERSINN

For en nybegynner finnes det utallige muligheter, for eksperten kun få. Med mindfulness trener vi oss opp til å bli mer fleksible, og til møte å møte problemer med et større mangfold av strategier. Det er aldri for sent å danne seg et førsteinntrykk, verken i forhold til mennesker eller til problemkomplekser.

Hvis det står klart for deg at øyeblikket er det eneste du virkelig har, er det mye i livet som endrer seg. Det betyr i en forstand at den viktigste personen i livet ditt, er den som står foran deg til enhver tid, og at det viktigste du gjør, er det du gjør akkurat nå. Men det betyr også at livet er skjørt. Derfor gjelder det å være her. Det gjelder å slutte fred med og akseptere fortiden sin og gå fremtiden i møte, ikke med bekymring, men med tilstedeværelse. Klarer du å ta hånd om øyeblikkene på en god måte, vil årene ta hånd om seg selv.

tryllestav TEORIEN

Det er ikke vanskelig å se at det å håndtere kvinnen er en av de mest kompliserte, tidskrevende og mentalt belastende utfordringene i de aller fleste voksne menns liv. For mange menn er kvinnen et sort hull som alt dreier seg om helt til de blir pulverisert av et enormt gravitasjonsfelt, oppslukt og opphører sin eksistens på jorden. Dette er ikke overdrivelse i det hele tatt, og det kan ende helt galt. For å gjøre det hele enklere, har jeg tatt meg den friheten å beskrive kvinnen på en oversiktlig måte som det hele mer forutsigbart.

Kvinnens grunnleggende syn på verden er ikke den vi tror. Kvinnens grunnleggende syn på verden er akkurat den hun forestiller seg. Grunnleggende er hun en fe med tryllestav og søker i sitt indre å organisere og forandre verden slik hun ser den. Organisering er hennes spesialitet.

Feens drøm er å være prinsesse, akkurat slik Disney fremstiller henne. Hun er naturlig vakker med glatte trekk, smal midje og flommende langt hår automatisk fønet. Så sitter hun foran et speil og kjemmer forsiktig sitt lange hår med savn i blikket, og hun synger en nydelig sang om kjærlighet og hennes vakre prins som en dag skal dukke opp fra intet og være alt hun ønsker seg. Som representant for alt som er dydig, ordentlig, sømmelig og rent, lar hun hele verden ta del i hennes såre hunger for kjærlighet og sitter tålmodig på sin balkong og venter sammen med to fugler, en katt og et par morsomme ekorn, som alle har stor forståelse og uttrykksfulle ansikt.

Hun vil være prinsesse, for da kan hun sjefe, forandre ting og organisere fritt, og prinsen hennes skal være høy, sterk og kjekk, men samtidig helt oppløst i kjærlighet for bare og kun henne, elsker henne slik hun er, selv om bare det sistnevnte noen ganger kan være for mye forlangt av en mann.

Kvinnen er grovt sett delt inn i tre komponenter. Ytterst ligger komplottbeltet. Komplottbeltet er den mest forvirrende delen. Denne er alltid i endring og er utformet for å gjøre verden mer spennende ved å forvirre alle signaler en kvinne skulle gi fra seg som ville avsløre hennes egentlige hensikter og sørge for at verden blir slik hun vil ha den, helt uten at verden er klar over hva hun gjør eller om hun lykkes med det. Uansett hvem som ender opp med å føle at de lykkes, står det en kvinne bak med en skjult agenda, og hvis det går galt, vil en mann få skylden. Hvis hun ikke kan gi en mann skylden, vil hun likevel sørge for at en mann får svi.

Dette kan hun umulig gjøre mot en annen kvinne, fordi hun vil være akkurat som henne, og de forstår hva som skjer. En mann kan være uskyldig og intetanende hele livet sitt. (fordi han tenker bare på gravemaskiner og sånn)

Litt dypere i kvinnen ligger den neste komponenten. Det er hormontåka. Hormontåka er en tykk saus av hormoner som gjør at kvinnens reaksjonsmønster fungerer som en lottotrekningsmaskin, der resultatet av trekningen er tilfeldig og helt uforståelig. Dette blir bare mer komplisert når vi legger til alle kvinners hang til dobbeltbunnede planer og komplotter.

Hver måned inviterer hormonene alle hormoner de kjenner og har fest. De rigger til digre langbord med alskens godsaker, spiller dundrende musikk, drikker og danser. Det kalles «den tida i måneden». Hvis du har en kvinne, lønner det seg å stenge henne inne i kjelleren i denne perioden. Konsekvensene av den månedlige hormonfesten kan sammenlignes med en mann som under et kjemisk eksperiment får den egenskapen å bli til en grønn kjempe med superstyrke som knuser hele byen med knyttneven om han blir provosert.

Men om de mer positive sidene til kvinnen, er ikke ennå alt sagt. Bortsett fra når hun er negativ av prinsipp og hinsides all fornuft, dette gjelder spesielt når konfrontert med mannens geniale påfunn, er hun ganske konstruktiv. Og nå er vi kommet frem til tryllestav-teorien.

Under den tykke hormonmyra og gjennom det fremdeles uutforskede komplottbeltet, finnes nemlig en genuin kvinne. (moderne forskere har foreslått at labyrinten ikke er logisk utformet, til og med ikke-eksisterende, men har vært ute av stand til logisk å vise noe av dette.)

I hver genuiene kvinne finnes det en fe med tryllestav, ballerinaskjørt, ballettsko og blondt, krøllete hår, litt som gamle Sonja Hennie. Hun kommer bare frem på godværsdager og når hormontåka har lagt seg, men selv gjennom komplottlabyrinten og hormonbeltet har feen grunnleggende innflytelse på kvinnens

TEKST : OLE HÅVARD SELAND | ILLUSTRASJON: ERICA BELLUCCI

egentlige intensjoner. Dette er selvfølgelig godt forkledd og skjult gjennom kvinnens mange taktiske fremstøt, men du skal vite at det innerst inne er feen som står bak.

Akkurat den delen med å sitte dydig og vente er mulignok feens jobb, mens det den komplette kvinnen ser ut til å foreta seg, er nærmest å løpe rundt med agn og håv og prøve å fange menn og sette de på prøve for å se om de er verdt å vente på. Favorittmetoden er noe kalt «forledet oppmerksomhet» og går ut på å gjøre deler av kroppen så tiltrekkende at mannens oppmerksomhet blir ledet bort i fra absolutt alt annet. Det er veldig effektivt. Om mannen viser seg å være brukbar, vil hun binde seg økonomisk som ved å kjøpe bolig med ham, eller rett og slett bare bli gravid.

Alle vet at menn ikke er som prinser fra Disney, men som fluer og vil sitte på all mulig dritt. Derfor, om hun skal ha ham for seg selv må hun være grundig. Derfor steller hun pent for ham, og i beste hensikt prøver hun å gjøre det pent og koselig rundt ham. Ofte tar dette helt av. Det begynte som en varm handling, men pynting og stelling er nettopp feens favorittaktivitet, og det blir målet istedenfor middelet. Mannen begynte som mål, men blir middelet. Skjønner du? Det begynte med at pynting var middelet for å holde på mannen, men så blir mannen istedenfor brukt til å holde pyntingen gående! Dette kalles en felle.

Dette kommer tydeligst frem når par er på visning. Mannen tenker legoklosser, rør, takstein, vinduer, kvalitet og garasjeplass, mens hun i sitt indre danser i ballerinaskjørt og tryller frem sofaer i diverse possisjoner, kommoder med små pyntegjennstander på, spisebord, stoler med fargede puter og gardiner. Han planlegger plasseringen av store høytalere, mens hun forsøker å finne en måte å bli kvitt dem.

Den dagen innflytningen kommer, vet hun allerede hvordan det skal se ut der.

Når han sier «dette er bra!» mener han at dette er bra. Når hun sier «dette er bra!» mener hun «her er det potensiale om jeg bare får tryllet litt og forandret på alt». Rot på stuebordet? PLING!! Et målrettet støt med staven, et stjerne-puff, og bordet er dekket med en duk og et stearinlys. En mørk stuekrok? PLING!! Et nytt stjerne-puff gir to lyse stoler med en søt bamse pent belyst av en helt riktig lampe. Et klesskap fullt av useriøse gjennstander? PLING!! Og det ser ut som en side i Ellos-katalogen der klærne er sortert etter sesong. PLING!! Maling her. PLING!! Den stygge tingen der er kastet. Skal du gå ut i de buksene? PLING!! Sånn, ja. Det var bedre. Nei, vent, du må barbere deg. PLING!! Det hjalp, men holder liksom ikke. Håret ditt? PLING!! Oi, vent litt, det hadde passet med en bart. Det er inn nå. PLING!! Og ny skjorte. PLING!! Hva med sko? PLING!! Du ser jo ut som en ny mann! PLING!! Du er jo en ny mann! PLING!! Her er en liste over alt som skal være i orden før jeg flytter inn her. Er det din bil? PLING!! Sånn, denne kan jeg bli sett i. Ja, det er litt upraktisk. Men det ser bra ut. Du trenger en annen holdning. PLING!! Sånn.

SKEIVE

FOTO: HELEN MEH

DAGER

EHAMMER, FRANCESCA GAVOTTI

RETT TRO?

TEKST: KEN JOHANNES OG MARTIN MOSES | FOTO: KRISTIAN TYSE NYGÅRD

RETT TRO er en spalte for deg som har spørsmål om moralske og etiske dilemma. Vi vil hjelpe deg så godt vi kan. I spalten vil du møte Martin Moses Steinsland og Ken Johannes Mikkelsen, som begge er dypt interessert i Bibelsk moralitet og religiøst verdenssyn.
Vårt slagord er: "Vanskelig tid, sterke svar."

OM BARN

Hei Rett tro.
Speideren skal være en moralsk idealorganisasjon. Også er det veldig debatt i avisen om Guds ord har noen plass i speidergruppenes rettningslinjer og praksis. Jeg har tenkt litt på dette, og nå lurer jeg på hva dere, Ken Johannes og Martin Moses, synes om saken.

KEN JOHANNES SVARER:
Hei Amir! Det var sannelig et godt spørsmål. Men som vanlig finnes det et klart svar. Selvfølgelig hører Gud hjemme hos speideren. Jesus selv forteller tydelig at hans disipler skal la barna kommet til ham (Matteus 19:14)

Speideren gir tilgang til et oppløftende og lærerikt syn på naturen og medmennesker. Er ikke det verd å beskytte? Selv husker jeg tiden i frikirkens speidergruppe som en lykkelig tid, med mye lærdom og viktige livslekser. Forskjellen på rett og galt, kunnskap, erfaring og venner som er med meg til den dag i dag.

Jeg ser med frykt på den økende ateistiske sekulariseringen av det offentlige rom. Der ateister for eksempel har forsøkt å skyve kristendomsfaget ut av skolen, ser vi en økning i moral- og ordensproblemer, som mobbing, homofili og uro i klassene. Nei, la Gud beholde sin plass, både på skolen og i speiderleirene.

MARTIN SVARER:
Som vanlig, la oss søke til Bibelens ord: "Lær den unge veien han skal gå, så forlater han den ikke når han blir gammel." (Ordsp, 22:6). Kong Solomon var en vis mann. Han forsto at om man lærte sine barn vranglære og løgn, ville dette koste samfunnet dyrt.

Løgner. Før sommerferien så leste jeg i avisen om gravfunn gjort her hjemme i Søgne. Arkeologer, vel og merke jobbende på søndagen, har funnet en antedeluvisk hodeskalle. Avisen skriver så at forskere forventer at skallen er mer enn 9000 år gammelt. Er det dét vi skal lære våre barn? Er et fundament av løgner godt?

Man vet fra seriøs bibelforskning at jorda er 6000 år gammel. Bevisene fra syndefloden er overalt. Kan man gjøre funn fra tiden før Gud skapte verden? Jeg vil ikke kaste den første steinen i denne "vitenskapens" glasshus, men dette er umulig!

Sannheter. Gode kristne må stå frem å beskytte sitt livssyn. Vår styrke ligger i vår underkastelse ovenfor Gud, og de enkle og inspirerte verdiene som finnes i Bibelen. Og se! Bibelen, ulikt vitenskapen, er tilgjengelig for alle. Bibelen, ulikt vitenskapen, er evig og uten selvmotsigelser. Bibelen, er tidens mest leste bok-- la oss vise våre barn veien de skal vandre!

KEN JOHANNES SVARER:
Det er synd at vitenskapen er ute av takt med folket. Og det er ille når ateister ikke lar andre stemmer bli hørt. Heldigvis er det en økende forståelse for at vitenskapen ikke har alle svarene. Og, at de kan møtes i demokratisk debatt på deres egne arena.

Når slike tema kommer opp, liker jeg å sitere Charles Darwins selvskrevne ord:
"To suppose that the eye, with all its inimitable contrivances for adjusting the focus to different distances, for admitting different amounts of light, and for the correction of spherical and chromatic aberration, could have been formed by natural selection, seems, I freely confess, absurd in the highest possible degree." (Darwin 1872)
Hva forteller det deg om vitenskapen? Selv Darwin forstod at Guds ledende hånd fungerte i skaperverket. Gud har sin plass i alle aktiviteter, og vi burde kjenne den, for å leve et godt liv.

Presten

PUSLESPILL OG VIRKELIGHET

For noen år tilbake – før dataspill og facebook hadde overtatt resttiden – la folk puslespill. Det var gjerne store, flotte bilder som var delt opp i 1500 hundre brikker eller mer. Ingen brikker var helt like selv om mange liknet hverandre. Brikkene ble spredt utover bordet, og så gikk vi til og fra og la på plass en brikke nå og en brikke da. Etter noen dager eller uker var bildet ferdig, og tilfredsheten var stor. Men det som kunne bli helt krise, var dersom det manglet en eller flere brikker som bare var blitt borte i prosessen av en eller annen grunn. Da sto hullene i helheten og lyste mot oss. Det ødela gleden over en vel utført jobb.

Det er mange studenter her på Uia – i overkant av 10.000 i alt. Til sammen utgjør vi et detaljert og flott bilde. Fargene varierer, og det gjør også konturene i det bildet som brer seg ut over campus Grimstad og campus Gimlemoen. Kanskje synes vi ikke det er så merkbart eller viktig om det er noen som blir borte underveis. Og sant nok; det er naturlig at noen slutter av ulike grunner. Men det som ikke er naturlig og ikke bra, er om noen slutter fordi ingen snakker til dem eller fordi de møter arroganse og motvilje.

Det kan være krevende å være forskjellige, men et bilde med kontraster er ofte vakrere og mer interessant enn et bilde der alt glir over i hverandre. Derfor er det viktig at vi gir rom for ulikhetene og øver oss i å leve med kontrastene. Det gjelder både på det politiske, religiøse, kulturelle og personlige området.

Hver enkelt av oss fyller en helt spesiell plass i det store bildet, og uten oss alle blir det noen hull som vil gjøre helheten fattigere. Så la oss øve oss i å tåle og i å ta vare på hverandre. Det er en krevende øvelse, men den er sunn og god. Både for den enkelte av oss og for helheten som vi tilhører.

Hans Jørgen Wennesland

Studentprest.

hans.j.wennesland@uia.no
Facebook: Studentpresten-UiA

STA

ET NYTT STUDIEÅR ER I GANG

Studiestarten er over, og et nytt semester er for alvor startet.

Mitt navn er Ruben Haugland, og jeg er leder av Studentorganisasjonen i Agder (STA). Min oppgave er å representere deg som student. Hver uke svarer jeg på henvendelser fra studenter, går i møter med Universtietet og Kommunene, og uttaler meg på vegne av nettopp deg som student. Min viktigste prioritering dette året er praksis inn i alle studier, fordi jeg mener dette er det viktigste tiltaket for å sikre at din utdanning blir relevant for deg når du skal ut i arbeidslivet.

STAs viktigste oppgave er å gjøre studiehverdagen bedre for deg som student. Studentparlamentet er det øverste organet, og det er de som bestemmer hva vi i STA-Styret skal mene og gjøre. I oktober er det valg av nytt Studentparlament, og da har du muligheten til å stille til valg for å gjøre ditt studie, og alles studiehverdag, enda bedre enn den er i dag.

STA organiserer over 60 ulike studentaktiviteter, så her bør det finnes noe for din smak. Vi har aktiviteter som driver med sport, spill og musikk, i tillegg til en rekke linjeforeninger. Er du usikker på hvilken aktivitet som passer best for deg kan du ta turen innom STA-kontoret i Grimstad eller i Kristiansand, og så vil vi hjelpe deg. Kommer du innom i Kristiansand treffer du kanskje på Christine, som er velferdsansvarlig, og har ansvar for alle studentaktivitetene og velferdspolitikken til STA. Er du student i Grimstad derimot, er sannsynligheten stor for at det er lokalleder Kim Richard som vil hjelpe deg.

Det er de tillitsvalgte som er grunnmuren i Studentorganisasjonen. Vi i STA organiserer over 250 tillitsvalgte rundt om kring i klassene og i Universitetets råd, styrer og utvalg. Alle disse tillitsvalgte er med på å tale studentenes sak, for studentene er tross alt Universitetets viktigste ressurs. Er du valgt som tillitsvalgt vil du etter hvert bli invitert på et kurs med vår tillitsvalgtansavarlig, Mari. Hun hjelper også til om du har et problem med for eksempel foreleseren din.

We also have a lot of international students here at the University of Agder. For the first time ever the Student Parliamet elected an international officer this spring. Her name is Mirela, and she has long experience with international students. If you ever need any help, I would recommend contacting her.

I tillegg til lokale kampsaker driver vi i STA også med nasjonal politikk. Jeg sitter i Landsstyret til Norsk Studentorganisasjon sammen med Tine. Tine er også nestleder i STA, og har vært ansvarlig for mye av det profileringsutstyret du kan se rundt på campus. Hun er også med på flere møter med Universitetet.

Studentorganisasjonen er til for deg. Studentene er den viktigste ressursen, og uansett hva du trenger vil vi gjøre det vi kan for å hjelpe deg. I sekretariatet sitter Irene og Elisabeth klare til å svare på de spørsmål du måtte ha, eller hjelpe deg på vei i en sak. Jeg håper du får en fin tid her ved Universitetet i Agder, og jeg håper jeg ser deg engasjert i en aktivitet eller i studentdemokratiet.

Med vennlig hilsen
Ruben Haugland
Leder, Studentorganisasjonen i Agtder

HAR DU TENKT?

TEKST: KRISTOFFER ANDERSEN | FOTO: THOMAS HEGNA

Velkommen til en nyoppusset versjon av vår ”har du tenkt”-spalte. Kristoffer Andersen er vår nye spesialist på området.

Hei kjære leser! Ettersom Unikums Mads Kapstad har reist til annet beite, vil jeg, Kristoffer Andersen, i tiden fremover (stolt) ta over stafettpinnen for Unikums spalte «Har du tenkt». Det er min agenda: å stille deg spørsmålet om hvordan du, bevisst eller ubevisst, har brukt tankene dine. Hva er vel da bedre å snakke om enn vår virkelighetsforståelse – vår forståelse av virkeligheten? Hva kan være mer omfattende (og utfordrende) å fundere over enn nettopp dette? La oss først se litt på hvordan kristendommens filosofi kollektivt har påvirket vår virkelighetsforståelse, og erkjennelse, før vi går videre med å se på hvordan du bevisst kan skape en bedre virkelighet gjennom din forståelse av den.

Har du hørt om konsilet i Nikea? I år 325. Du har sikkert hørt om det. Det var der en del (avgjørende) dogmer og kirkelære ble stadfestet for vår videre forståelse av hva kristendommen skulle komme til å innebære. «Å, nei! Enda en kristen spalte?», spør du? Hvis du fortsetter å lese, vil du forstå at ikke alt er hva det tilsynelatende ser ut som (noe som er en del av poenget med dette innlegget). Videre, etter møtet i Nikea, har det vært mange religiøse filosofer opp igjennom middelalderen som har prøvd å skape mening av den teksten de leste, enten om det var Bibelen, eller verker av store filosofer. Denne formen for tolkningsteori kalles for (i dette spesifikke tilfelle: teologisk) hermeneutikk; all slags form for tekstanalytisk metode er en hermeneutisk metode. Hermeneutikken er foruten en vitenskap, også en filosofi. Så interessant det må være å fullt ut forstå hvordan menneskene på denne sterkt religiøse tiden leste (og forstod!) de skriftene de hadde foran seg. Det skal vi imidlertidig IKKE gå inn på her. Noe vi skal fokusere mer på er at møtet i Nikea satt en midlertidig stopper for menneskets videre forståelse, eller filosofering, over ytterligere dogmer eller annen basis lære for den religiøse retningen kalt kristendom. Etter Augustins (354-430 e.kr.) store bidrag til den kristne filosofi, ble det en midlertidig stopp for store filosofier innen kristendommen for en stund, helt frem til middelalderen. La oss se litt nærmere på tiden før dette.

Historisk (store) kristne personligheter som Tertullian (160-220 e.kr.), som senere ble ansett som en av de mest betydningsfulle kirkefedrene, mente at filosofi i utgangspunktet ikke var nødvendig i den kristne lære. Dette mente han fordi kristendommen ble FORSTÅTT som Sannheten selv, og da trengte man naturligvis ikke andre «tilleggsforklaringer». Filosofi var for Tertullian som å se på som synsing og meninger; noe som absolutt ikke burde blandes med hva som virkelig var Sant – eller som vi ville kalle det i dag: fakta. I en blanding av stor sympati for Tertullians meninger, inkorporerte mang en kristen embetsperson dette synet sammen med Augustin, en annen av kirkefedrene, sin lære (som faktisk var filosofi!). Det ble hevdet at Augustin fylte «tomrommet» i den kristne lære så bra, at det ikke var verdt å bruke masse tid og ressurser på mer filosofering over hvordan ting hang sammen. Nå var det heller tid for å sette seg inn i, og implementere, «den ferdige» filosofien av hva kristendommen dreide seg om. Dette innebar for eksempel læren om syndefallet… Om noen såkalte

«fritenkere» gikk bort fra den religiøse lære, og tenkte utenfor den gitte «boksen» samfunnet la føringer for, var dette ensbetydende med «kjetteri». Men ettersom menneskeheten (tydeligvis) har fortsatt sin filosofering, kan vi vel trygt si oss enige i at filosofering fremstår som et reelt menneskelig/fornuftsbasert behov. PS: Jeg kan forsikre deg om at jeg kunne brukt hvilken som helst religion for å få frem poenget mitt; dette er IKKE ment som noe angrep på kristendommen, men som en observasjon (ut ifra min forståelse og erkjennelsesevne).

Mennesket har så lenge det har eksistert søkt å skape mening i sin tilværelse – gjennom filosofi! Filosofien kan her trekke linjer til (religiøse) åpenbaringer også! Er det forskjell på åpenbaringer og filosofi, sier du? Les da den neste setningen nøye. HVORDAN disse åpenbaringene er blitt FORSTÅTT, kan komme av menneskets erkjennelsesevne (evne til erkjennelse), noe som fører oss tilbake til filosofien, og dens mange måter å forstå verden på, og hva som er Sannhet. Hvilken vinkling har vi som mottaker av et budskap? Vi må vel ærlig talt stille oss spørsmålet om hva som IKKE er filosofi – det gjennomsyrer hele vår virkelighetsforståelse! For å kunne forandre vårt perspektiv på ting trenger vi derfor å gå inn i oss selv og utforske vår erkjennelsesevne. Det er viktig at denne utforskes for at vi skal kunne forstå hvordan erkjennelsesevnen vår definerer vår forståelse av livet, som i sin tur påvirker vår (livs)filosofi. Denne forståelsen for «hvordan ting fungerer», og filosofien som følger med, vil igjen påvirke vår erkjennelsesevne over hva som er Sant. Her ser vi en sirkelvirkning. Henger du med? Hvis ikke, les gjerne avsnittet (sakte) om igjen.

Hvor vil jeg med dette? Poenget mitt er ingen ringere enn nettopp DEG, kjære leser. «Meg?», spør du. Intensjonen min med dette skriveriet er å få nettopp DEG til å tenke over hvorfor (og hvordan) ditt liv påvirkes av at du selv ikke er like delaktig i din egen virkelighetsforståelse som hva andre kanskje er. Det jeg mener kan kanskje best forklares ut ifra Nietsches overmenneskelære. Om vi ser bort ifra delen som omhandler den sterkestes rett, så inneholder overmenneskelæren til Nietsche også en idè om hvordan mennesket må realisere seg selv som mennesker, altså det de ER. Om vi går ut ifra at det er naturlig for mennesket å søke mening i livet, hvorfor ikke da ta et delaktig initiativ til søken? Om noe er naturlig er det vel også en del av deg? Hvorfor skal alle svarene nødvendigvis bli gitt oss, nærmest servert på sølvfat, av andre? Overmenneskelæren innebærer også at når man har realisert seg selv, vil man frigjøre seg fra alle tradisjonelle autoritetsinstanser. Kanskje er dette noe vi bør jobbe med for å kunne bidra mer i våre egne liv: leve ut ifra en virkelighetsforståelse som vi selv har skapt!

Undervurderer vi oss selv så til de grader at vi regner med at «alle andre vet best?» Nå sier jeg IKKE at du skal gå rundt og oppføre deg som en bedreviter! Det jeg vil si deg er et budskap om at du selv aktivt må ta del i din virkelighetsforståelse. Det er kun da du kan gjøre noe med virkelighetsforståelsen din. Kun slik kan du påvirke utfallet dette har for din opplevelse av verden. Med andre ord så gjenspeiler verden DIN forståelse av den. Tenk over hvordan virkelighetsforståelsen din gjenspeiles i den verden du erfarer i dette øyeblikk. Tenker du for eksempel at verden er et godt sted, så vil verden utvilsomt oppleves som et godt sted. Tror man derimot verden er et syndig sted, vil man handle ut ifra forståelsen om syndighet. Kjære leser; ta aktivt del i din forståelse av verden. Ikke gjør det fordi jeg ber deg om det, men gjør det for både din egen del, og andres del. Hvem vil vel leve i en verden som aldri forandres til det bedre? Du kan være den forandringen – til det bedre! Dette er en oppgave som, kanskje spesielt, faller på oss studenter: «morgendagens helter». Vi er dem som skal utvikle verden videre, og for å klare det trenger vi å forstå ting på nye måter! Dette er en utfordring til DEG som leser.

Med ønske om en bevisst skapende dag,
Kristoffer.

MENNESKE ELLER MONSTER?

TEKST: SIGVE GJERMUNDBO | FOTO: COLOURBOX

Det må aller først klargjøres at jeg ikke har noen grad i psykologi. Ei heller kan jeg sette to streker under noe av det jeg skriver. Dette er mine tanker om verden rundt oss, og burde derfor ikke brukes som kilde til noe annet en sunn diskusjon og egen ettertanke.

Hvem er den ondeste personen du kan tenke deg? Hitler? Mao? Kony? ABB?
Disse vil alle være gode kandidater.

Hva har alle disse til felles? De er alle mennesker.

Når jeg leser aviser, eller snakker med de rundt meg om alt det onde i verden, så merker jeg at man har en tendens til å avhumanisere de menneskene man snakker om. Man sier at de har «sagt fra seg» sin rett til å kalles mennesker, men hva har dette å si for hvordan de blir oppfattet av allmenheten?

Jeg husker i alle fall hvordan jeg oppfattet Hitler da jeg lærte om han og hans følgerskare i Nazismens krigsmaskineri, en gang tidlig i skoleløpet.
Han ble fremstilt som noe annet enn et menneske. Ikke lenger en del av oss dødelige, men noe ukjent, noe gjennomsyret ondt.
Et monster.

Hva kjennetegner så et monster? Ett monster er noe større og sterkere en mennesket. Noe som gjemmer seg i mørke hjørner, skap og under senger. Noe som hører hjemme i fantasiverden.

Et monster skaper kaos og spiser små barn. Monstre kan kun stanses av heltene i fortellingene.
Vanlige mennesker har ikke noe å stille opp med i møte med monstrene.
Føler du deg ikke maktesløs i møte med et monster? Det gjør i alle fall jeg.

Det er mange eksempler på hvilke grusomme handlinger mennesker kan begå, og hva mennesker er villige til å gjøre om de får instruksjoner fra en autoritet.
De fleste som har en interesse av å forstå mennesket har hørt om Milgram sitt lydighetseksperiment. Om ikke så les om det på nettet asap. Det som gjør dette eksperimentet så skummelt er det faktum at det er helt vanlige mennesker som deltar. Det kunne vært naboen din. Og det mennesket er i stand til å gi et ukjent individ elektriske støt som er så sterke at de er potensielt dødelige, kun fordi en autoritet gir instrukser om det.
En annen parallell er nazismen, eller alle andre ekstremistiske ideologier. Store folkemasser samlet under et banner av hat. Store masser av mennesker som er villige til å drepe.

Hva vil jeg oppnå med å skrive om disse tingene? Jeg vil at du som leser ser det at mennesker er tilbøyelige til det meste. Både på godt og vondt. Vanlige mennesker kan utføre forferdelige handlinger, men også vise uselviskhet og hjelpe andre.

Det har seg også slik at noen mennesker utfører forferdelige handlinger uten noe direkte forhold til en autoritet. Drapsmenn, voldtektsmenn og ranere.
Dette er menneskegrupper som sees ned på av samfunnet. Mennesker man ikke trenger i ett velfungerende samfunn. Det som er viktig å tenke på er at bak disse menneskene skjuler det seg ofte psykiske og/eller finansielle problemer og ofte rusmisbruk. I mange tilfeller kunne disse handlingene vært forebygget. Det er som regel folk som har falt utenfor samfunnet, og vi må bli flinkere på å få de inn igjen.

Når man skal skrive om mennesker som oppfattes som monstre er det naturlig å nevne Utøya. Den er for mange selve symbolet på enkeltmenneskets potensial til ondskap. Denne dagen ble skrevet inn i historien som dagen da nordmenn følte seg utrygge i sitt eget hjem. Hvor man plutselig satt midt oppe i et angrep på sitt eget land, verdier og medmennesker.
Det er så klart ikke mulig for ett oppegående menneske og sette seg inn i tankegangen til personen som sto bak angrepet, men jeg tror det er viktig å forstå at gjerningsmannen også er et menneske. Noe som kunne vært stoppet. Kjøtt og blod.
Angrepet ble ikke gjennomført av et ustoppelig uhyre, men av et menneske med en forvridd ide om hvordan verden burde være. En ekstremist som ikke ble stoppet.

Om man betegner enkelte mennesker som monstre så gjør man seg selv maktesløs i møte med dem. Først i det vi forstår at selv de mørkeste individene i verdens historie også var mennesker kan man forstå hvordan de fungerte. Når man så innser at ondskapen i verden er menneskets skyld, så er det også lettere å bearbeide den. Om vi blir flinkere til å se at det er korrupte individer som skaper ondskap, så kan vi se varsellamper hos andre individer i fremtiden. Vi er nødt til å konsentrere oss om å fange opp de farlige varsellampene tidligere i livsløpet. Ikke la mennesker bære rundt på hat, og videreføre det til andre.
Om man sier at ondskapen er skapt av monstre, så sier man på mange måter at det ikke er noe vi kan gjøre med det. Dette mennesket er et monster og kan ikke stoppes. Men jeg vil påstå at dette er feil. Mennesker kan forandre seg. Man kan gjøre noe med ekstremister. Vi må bli flinkere på opplæring i kultur, språk og religion tidligere i skoleløpet. Den eneste måten å bekjempe frykt, hat og ekstremisme er kunnskap.

Jeg tror ikke at noen er født til å bli en massemorder eller en diktator. Det er noe man blir gjennom oppvekst, miljø og muligheter.

James Foley

1973-2014

Den 19. august 2014 ble den amerikanske fotojournalisten James Foley brutalt halshugget av den Islamistiske opprørergruppen IS. Han satt over 600 dager i fangenskap.

FRA STOFF

TEKST: ASLE YDESTAD TELLEFSEN, MATS SAURO HØIMYR | I

T TIL STIL

R | FOTO: MARIA ALEXANDRA PETTERSEN | ILLUSTRASJON: KRISTINE LAUVRAK

Over de siste årene har cosplay vokst seg større og større i verden, og Kristansand er heller ingen unntak! Anime, filmer, spill, tegneserier og manga – overalt finnes det karakterer som hopper ut av seriene sine og vandrer gjennom gatene. En av disse er Dark Italy (eller Ingrid M. Karterød (21) som hun vanligvis svarer til). Hun begynte i 2008 på Desucon 3, som er et stort con i Oslo for cosplay og japansk kultur. Med god støtte fra mor og bestemor, som blant annet overrekte henne sin første symaskin, har hun uten noen utdannelse eller kurs av noen slag lært hun seg å lage kvalitets kostymer. I senere tid har hun utviklet et stort arsenal av kostymer fra alle mulige serier, hvor hun cosplayer alt fra Tintin til Arabic Nagisa.

FULL TIMEPLAN

Kostymene lager hun som regel selv på eget initsiativ. Hun forklarer at dette er en av gledene ved cosplay å kunne gå med noe laget av eget arbeid, selv om det kan være kostbart og slitsomt til tider. Det kan ta alt fra en helg til måneder basert på flittighet og nøyaktighet. Men Ingrid holder ikke bare lidenskapen for seg selv. For selv om Ingrid ikke holder åpen butikk, har det av og til hendt at hun har laget kostymer til andre. Hun har laget kostymer for vennene sine og tatt et par oppdrag fra betalende kunder. "Jeg har blant annet laget Elsa-kostymet til ei lita jente på syv." Men hun legger også til at hun må ha klitt profitt fra kostymene, og har ikke tid til å lage kostymer til alt og alle. For som oss er hun også en student og har full timeplan og eget liv.

COSPLAY - 2014

Før man setter seg ned og begynner med å lage kostyme, burde man absolutt tenke over hva man kan spille og om det er realistisk og få til. Ingrid anbefaler å starte i det små for så bygge seg oppover. Ikke start med rustninger og lignende, for selve prosessen er lang og vil nok kreve en god del arbeid. Men skulle du få lyst, kan man jo alltid spørre om hjelp. I Vest Agder er det en egen gruppe for cosplay interesserte folk, som ofte samles for å snakke om pågående og ønskende prosjekter. De er å finne på (https://www.facebook.com/groups/433529103410089/?fref=ts her er siden om dere vil ha den til nettavis) Cosplay – 2014 på facebook. Her kan man få hjelp til å bli inspirert eller å finne praktiske løsninger. "Vi på gruppa hjelper deg også om du vil komme i gang eller står fast."

Gruppen består av mange cosplay intresserte mennesker fra Aust- og Vest Agder, men om dette ikke er nok for deg, kan du alltids sjekke ut en av Norges mange con. Slik som Desucon som starter opp den 25. oktober. Her vil du finne cosplayere helt fra kyst til kyst.

Mange cosplayere kommer hit for å møte venner, bekjente og seg selv. Hvilket de også gjør, i form av andre cosplayere med samme idéer. Om man først skal velge seg en kjent person, kan det derfor være en idé og ta denne personen fra en annen side. Som for eksempel karakterens kostyme på en spesiell annledning, eller Bruce Wayne på vei til å kjøpe melk. På conet er det også mange konkurannser man kan delta i. Om man først skal være med her, må man selvfølgelig ha laget kostymet selv.

HALLOWEEN

Man trenger selvfølgelig ikke å basere verden rundt selvlagde kostymer og sminke hele tiden. Halloween er jo blant annet en gyllen mulighet for et inspirert cosplay geni til å skinne. Ingrid har selv vunnet Øtsidas pris for beste "halloween kostyme" og mange andre kostyme konkurranser på con. Hun forteller også om flere som har hatt et enkelt kostyme på alle conene de har vært på, og også om en som har laget seg kun ett kostyme, gått på ett con, vunnet og aldri blitt sett igjen. I kostyme, ved og merke.

STRIBEFEBER

Men er det nå slik at man først er inne i den ficionelle verdenen, kan det også være lurt å merke seg datoen: 12.09.2014 - 13.09.2014 Da er det nemlig tegneseriefestival i Kristiandsand, og denne foregår ved Aladdin Kino, Kongensgate 6. De kan blant annet tilby masse foredrag, workshops, animasjonsfilmer, utstilling, prisutdeling for cosplay-kostymer, utsalg av tegneseriebøker på stand - og mange spennende gjester! Dagspasset koster en skrave femtilapp, så er du i nærheten kan kanskje dette være noe for akkurat deg!

JEG HAR GÅTT GJENNOM LONDON SOM TINTIN

Så tenker man kanskje "Må jeg gå rundt i kostyme i allmenn offentlighet?" For selv om man som oftest bare kler seg opp for spesielle anledninger som con, hender det at man må ut og gå. Men om man nå først befinner seg i Karl johan utkledd som Spock, er det bare å ignorere kleinheten, ikke space ut og fortsette å gå. Ingrid har selv erfaringer med cosplay på offeltig bane. "Jeg har gått gjennom London som Tintin," innrømmer hun med en blanding at latter og stolthet i stemmen.

WWPOST CON-DEPRESJON

Når man først er på con, er det heller ikke uvanlig å bli gjenkjent. Om ikke annet som karakter. Så med dette kan man fort regne med å måtte stille opp på bilder eller gjøre litt skuespill. Dette er også en gyllen mulighet for å hente inspirasjon eller idéer til andre kostymer, for kommende år. Con er lett å bli glad i og som Ingrid mener er det veldig kjekt å ha noe å se frem til. For som hun også er enig i, er cosplay av og til en pause fra virkeligheten. Så når hun som andre tvinges ned på jorden og tilbake til skolebenken, er det lett å lengte etter neste anledning for cosplay eller con. En følelse hun selv har valgt å kalle "Post con-depresjon"

ET MØTE

MED MARTE WULFF

TEKST: MARIT BJØRNSKAU | FOTO: RADE ZIVANOVIC

Torsdag brakte det løs. Marte Wulff og Kristiansand symfoniorkester delte av hverandres musikalske univers, og skape en magisk stemning da plata «Utlengsel» ble manifestert live for første- og siste gang. Unikum tok en prat med sørlendingen kvelden før den store dagen.

Vi sitter i kafé Kast Loss, noen få meter fra der det hele startet. I fjor sommer ble Konsertsalen i Kilden brukt til innspillingen av «Utlengsel», Marte Wulffs nyeste utgivelse. En plate som ble til i tett samarbeid med Kristiansand symfoniorkester. Én uke gikk til innspillingen var ferdig – en innspilling som ble et varmt møte mellom to helt ulike musikalske verdener. Martes akustiske pop-tilnærming mot klassisk musikk. To univers en kanskje skulle tro det ville være vanskelig å forene. Men «Utlengsel» er beviset på at det går an.

Den norske artisten, musikeren og skribenten Marte Wulff, startet sin musikalske karriere i Thom Hells backingband i 2004. I 2006 kom hennes første soloplate, «Jacket» - som inneholder blant annet radiosingelen «Carousel of Love». Hun har senere gitt ut flere plater og forteller at planene med siste-utgivelsen har vært en lang prosess.

- Drømmen var å spille inn en liveplate med et symfoniorkester. Og jeg ble positivt overrasket da KSO ville gjøre et samarbeid, starter Wulff. – «Alle» kan lage en plate i dag, med dette prosjektet ville jeg prøve noe nytt utenfor hjemmebane, fortsetter hun, mens hun gestikulerer ivrig for å underbygge poenget.

SAVN OG LENGSEL – EN UTLENGSEL

Samarbeidet har tatt tid, men førte etter hvert til en ukes innspilling i Kilden. Med seg på laget har hun blant andre Erik Faber som også har vokst opp på Sørlandet – en landsdel Marte tidlig forlot til fordel for Oslo. Etter hvert forlot hun hovedstaden til fordel foren annen hovedstad, København. Hun bosatte seg i København i flere år, fant mann og barn og hadde det på mange måter fint. «Samtidig hadde jeg alltid en slags fremmedfølelse. Da jeg fikk barn ga jeg etter for panikken og tenkte 'nå eller aldri'», sier hun. Hun savnet å være borte når hun var hjemme, og hjemme når hun var borte. Det er dette som har bidratt til å gi navn til plata hun nå manifesterer live sammen med KSO, nemlig Utlengsel. «Utlengsel er et ord jeg oppdaget i Danmark, og jeg føler det rommer så mye mer enn det norske ordet utferdstrang», fremholder hun. «Utlengsel kan også romme det å lengte vekk fra seg selv», fortsetter hun mens hun tenkende betrakter lyder og bevegelser rundt seg.

Det er ikke vanskelig å se at Marte Wulff er spent på morgendagen, det er heller ikke vanskelig å merke at dette for henne på mange måter er en dommedag, en dag da hennes musikalske hjertebarn, lang drøyde prosjekt, virkelig skal få kjenne på livet.

TEKSTER I UTVIKLING

Hun jobbet mye med tekst før ideen om symfoni-orkester kom opp. «Med samarbeidet vokste tekst og melodi sammen, men det var krevende å jobbe med teksten, men melodiene kommer lett», forteller hun. Tekster har lenge vært et fokus for Marte, som startet karrieren med å synge på engelsk. Hun er fornøyd når hun ser tilbake på starten av karrieren, og mener at flere av låtene er gode og lever sine egne liv. Det er som om hun aksepterer og er innforstått med sin egen utvikling. Nå trives hun med å skrive norske låter. «Identitetsmessig er jeg nærmere når jeg synger på norsk, det føles mer personlig – men det er en større fare for kleinhet,» mener hun.

NERVER I BRYSTET

Kanskje har Marte timet norskskrevne låter på fabelaktig vis? Norske artister på norsk er i vinden for tiden, og vi ser tendenser til å ønske seg vekk fra det polerte og perfekte, både i låt-tematikk og på sosiale medier.

«Når man synger på norsk er man åpen, men det er greit». Likevel er det klart det koster krefter. Nervene hennes foran morgendagens store happening har satt seg i brystet. «Jeg håper jeg klarer å være til stede – at jeg ikke får totalt blackout!» avslutter hun før hun vender tilbake til forberedelsene.

Lite visste hun da at hun under et døgn senere skulle motta jubelbrus og trampeklapp fra et entusiastisk Kilden-publikum. Det er tydelig at musikk på norsk åpner – og treffer et behov. Et behov for en som forteller at man ikke er alene med savn og lengsler.

SØRVEIV

TEKST: RADE ZIVANOVIC | FOTO: THOMAS HEGNA OG SIMEN LØVGREN

Upcoming Music Festival in Kristiansand!

When I moved to Kristiansand a couple of years ago there was one thing I certainly did not expect from a city of its size and that is to see so many music related activities taking place in many venues across the city. It was almost a shocking discovery to find out that you can go out and hear a concert or a gig nearly every day. I was also surprised to find that these activities cover various genres of music in order to meet everyone's taste. Whether it is pop, rock, country, metal, rap or classical music, there is certainly something to trigger everyone's interest. First, there is TrashPop, concert organizer that was responsible for the total of 75 gigs last year alone! Then, there is a music conservatory with its numerous bands and composers whose skills are on an admirably high level. If you are into classical music there is Kristiansand Symfoni Orkester playing a concert every week in their beautiful concert hall in Kilden. Festivals are plenty too. There are Odderøya Live, Palmesus, Måkeskrik, Punkt festival and finally Sørveiv.

Sørveiv is a fairly new festival in Kristiansand that is on its way to become a tradition and it is certainly one of the most important musical events of the year. This year Sørveiv no.4 takes place on 7th and 8th November. Its programme, as always, is divided into two segments. The first one consists of numerous discussions, seminars and presentations on music business and they are held in Aladin during the morning and early afternoon, and the second segment consists of concerts in the evening hours which are held on several concert venues in Kristiansand.

The seminars, mentioned above, are relevant to all artists and people involved in arts in any way. They are also a great opportunity to get the insight into the different aspects of the music business machinery and also a great place to meet others who work in these areas.

In the evening part of the festival you will be able to choose to see some of the 45 bands which are scheduled to perform and you will be able to enjoy many different genres of music. Kjetil Nordhus, the project leader of Sørveiv, told us in the interview that Sørveiv does not favour any particular genre of music but it rather focuses its attention to the quality and tries to set the bar very high. However, you should not expect to see any big names or well established acts. This is because Sørveiv is actually mostly interested in promoting new artists that show great potential to become successful and make careers in music business. Mr. Nordhus also added that they have employed the best booking agents in the area to make this selection and that the quality is guaranteed.

A LITTLE HISTORY OF SØRVEIV

It all started back in 2010, which is a year before the first Sørveiv, when a group of festival organizers, club owners and concert promoters where summoned to one social event and a seminar. And as Mr Nordhus explains, the main idea of this event was to gather the local music business people to

absorb the knowledge from the seminars but more importantly so they could learn from each other, and share experiences. The discussions were about common problems and challenges: how to work with sponsors, how to organize the security, how to handle a booking of the artists, etc. After this educational gathering and a very positive feedback in 2010, it was decided to be repeated next year with a concert programme with selected local bands and that is how the Sørveiv was born. The main idea of the festival, as Mr Nordhus points out, is still preserved, with discussions, seminars and social interaction of the music business people, but since 2011 it was open for everyone who is interested and willing to participate. By doing this, Sørveiv has become much more than just an ordinary music festival where you hear the bands you like, have some beers and go home, it has actually become an event where people share knowledge about the very important matters in the music business which are so often mysteriously concealed. Therefore, it is highly recommended festival for musicians, music businesspeople, music lovers, but also for everyone who is into discovering new music.

In summary there is an astounding amount of music in Kristiansand and Sørveiv just makes it even better. It is a special festival because of its main idea to focus on connecting people with common interests and sharing knowledge and experience between each other. I feel it is admirable that Sørveiv is trying to promote and help new talent, especially in these turbulent times of the music industry where being creative, talented and very skilful matters very little. I hope that Sørveiv will continue its way and become even more important for the growth of new artists.

WANT TO BE A PART OF SØRVEIV?

Sørveiv is a volunteer based organization so if you want to be a part of this unique festival you can go to their web page www.sorveiv.no and apply for some of the available positions. As it is stated on their page, there are many advantages in volunteering for the festival: you will get a two-day-pass for concerts and seminars, practical experience within the music industry, a chance to meet the artists and a lot of new people. Sørveiv organizes meetings with its volunteer's months before the festival starts. These meetings are a good opportunity for people to share ideas and to get to know each other in order to create a well-organized team. So if you are interested in writing articles, blogging, taking pictures, etc. then join the team now and become a part of this fantastic happening. Volunteers play a major part in Sørveiv. Last year alone around 80 volunteers took part in the festival, so join in and make Sørveiv even better this year!

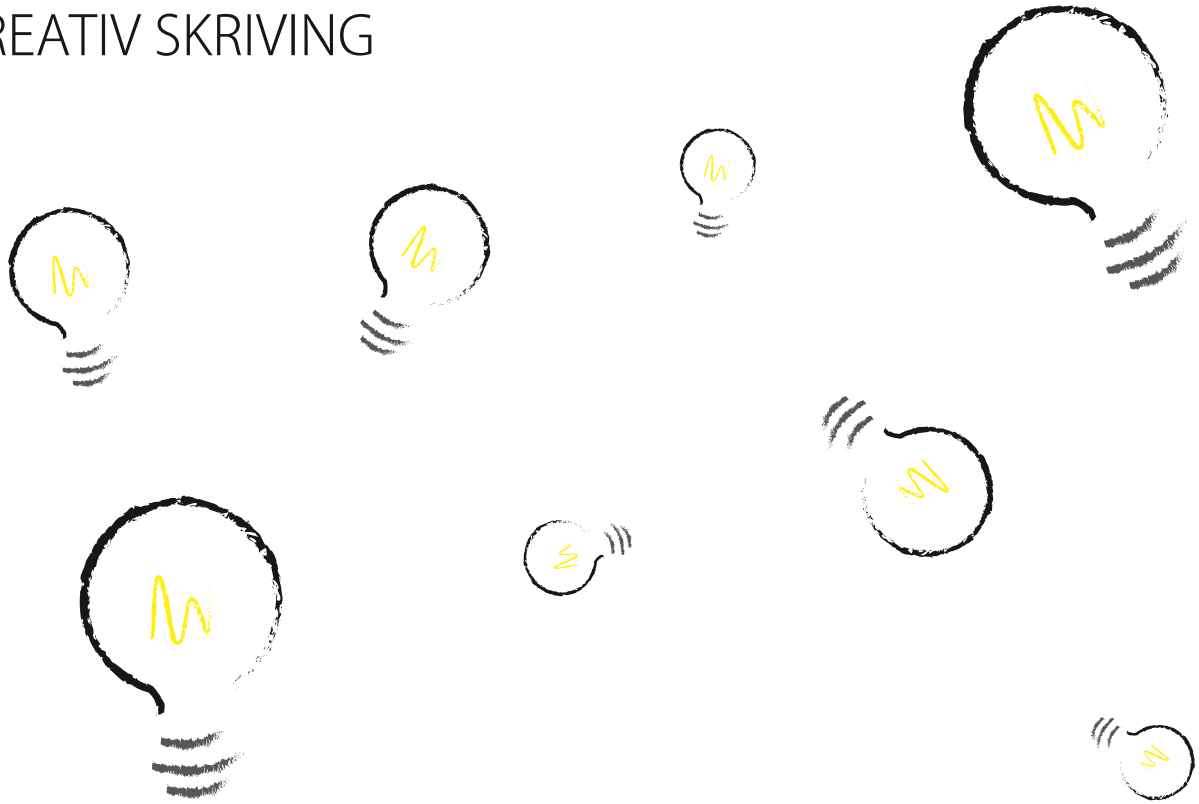

LUREMUS

Bli med å skriv du også:
kreativskriving@outlook.com

TEKST: ERIK PETTERSEN | ILLUSTRASJON: AUD MARIT D. STEINBRU

Han så ut på været. Det stormet utenfor, nærmest pretensiøst med tanke på at han befant seg på et slott langt uti ingensteds i noe han trodde kunne ha vært Ukraina, men det kunne også ha vært Romania for alt han visste. Backpacking og haiking gjennom Øst-Europa gikk overraskende nok ikke helt silkemykt for seg, så han hadde sett seg nødt til å flykte til det som var nærmeste bygning da himmelen åpnet seg og det som kjentes som piskeslag falt ned gjennom atmosfæren. Dette var et slott av gamle slaget; sannsynligvis gotisk eller middelaldersk eller noe i den duren – stilarter og historiske epoker var aldri hans sterke side. Men, så stod han nå engang her og måtte finne ut hvorvidt dette faktisk var et forlatt slott eller ikke; inngangsdøren (hette det dør når de var så store og satt i et slott og ikke et hus?) smalt gjentatte ganger før han kom seg inn og lukket den med litt kløkt og mye tau, men resten av bygget så relativt velholdt ut. Det hadde uten tvil vært noen her i løpet av det siste året.

Da han gikk bortover fra inngangsdøren tenkte han over hvilken klisje det hadde vært om den overnaturlige delen av verden plutselig skulle åpenbare seg for ham og frarøve ham både vett og forstand etter å ha gitt intet tegn om at den fantes i de 33 foregående årene av livet hans. Nei, han tenkte sannelig over hvilken klisje det var å tenke over hvilken klisje det var å gå igjennom et slikt slott på denne måten. Denne tankerekken ble så avløst av en tanke om hvilken klisje det var å tenke over hvilken klisje det var å tenke over hvilken klisje ... du skjønner tegningen. Denne selvopprettholdende og evige tankerekken ble kun avbrutt av at han innså at han var kommet til andre enden av den store foajeen, og at ikke det var noen trapp i øyeblikkelig nærhet. Han stoppet opp og lyttet etter: det var helt stille; selv stormen kunne man nesten ikke høre nå som inngangsdøren var lukket. Tanken om at det kanskje befant seg folk her slo han nå helt fra seg, ikke så mye grunnet fornuften men snarere på grunn av intuisjon – en intuisjon han egentlig hadde for vane å betvile. Han snudde seg og gikk langs den ene veggen av foajeen og så etter en trapp. Han passerte en rustning mens han lette; en rustning det knirket akkurat litt for høyt i til at det kunne vært vind eller mus. Plutselig var han ikke mer enn tretti centimeter høy, og rustningen minst tretti meter høy, og istedenfor å gjøre seg til en større klisje enn han allerede var i det øyeblikket så pilte han av gårde som et lyn, eller en mus, eller en lynmus frem til inngangsdøren, rev av sin egen forbinding av døren og kastet seg ut på den gjørmete gårdsplassen, som han forserte på maks tre sekunder i sin ferd tilbake til landeveien han hadde kommet fra. Mens han gikk ankeldypt i tjukk, seig gjørme langs landeveien tenkte han over hvor stort et antiklimaks denne historien måtte være om den skulle blitt gjenfortalt i skjønnlitterær form; slottet hadde kommet unna med alle sine hemmeligheter i behold helt til de neste menneskene på avveie – vel å merke bare de uten fornuft nok til å komme seg ut av skumle middelalderbarokkgotiskhelvetesslott fortere enn svint - fant på å snuble inn døren.

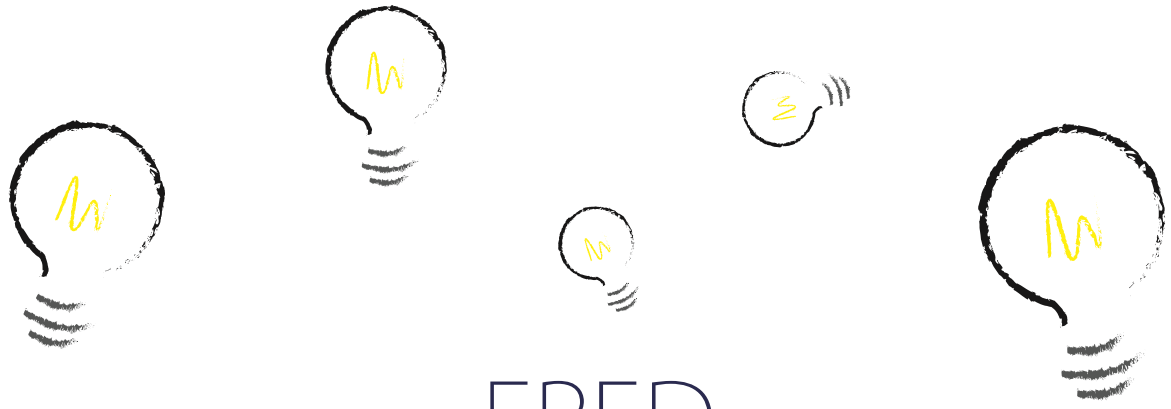

FRED

Bli med å skriv du også:
kreativskriving@outlook.com

TEKST: ANETTE NYHAGEN | ILLUSTRASJON: AUD MARIT D. STEINBRU

Når jeg tenker på Fred, tenker jeg på en liten apekatt. Hårete, litt uvøren, med et skjeivt smil som ikke var retta til noen, bare alltid til stede. Oppmerksomme, mørke øyne. Tomler på føttene. Hadde han egentlig tomler på føttene? Når jeg lukker øya og vifter med tærne hender det jeg kjenner den manglende tommelen. Gripetåa. Den jeg skal henge fast i trærne med. Når jeg tenker på Fred, tenker jeg på en som henger i trærne. En som kunne finne på å komme løpende sånn på skrå ned ei lang grein fra kastanjetreet i parken der vi bodde. Det var mange kastanjetrær der, men bare ett som hadde ei lang, tjukk grein som gikk helt ned i bakken. Vi klatra opp den greina, selv uten gripetær. Fred satt alltid i toppen. Tok av seg skoa og vifta med tærne, og fikk meg til å tenke på tomler der mennesker mista tomlene sine for så lenge siden at ikke engang the missing link kan forklare det.
Han smilte skeivt uansett hvem han møtte, Fred. Nikka litt, skinte med øynene sine, var leken. Stoppa og prata med alle. Selv med de som ikke var kule, de vi andre ikke gadd å prate med. De vi ikke tenkte over at eksisterte. Når vi gikk på skolen, i fjerdeklasse, kunne Fred komme bort til meg og nevne et navn jeg aldri hadde hørt og spørre om jeg hadde prata med ham i det siste. «Hvem?» svarte jeg og ble skikkelig oppgitt over at Fred alltid skulle prate med teitingene.

Vi vokste opp, vi og. Jeg slutta å tenke på gripetær og kastanjer. Fred fortsatte å snakke med de usynlige. Jeg ble jurist. Tida gikk og jeg slutta å tenke på Fred, men innimellom irriterte jeg meg over at jeg snakker så bredt, at dialekta mi liksom kommer i veien for det mennesket jeg er nå, han som går i dress og har med seg dokumentmappe. Han som spiser på Bølgen&Moi og bestiller sjampanje på en torsdag. Han fyren – jeg – han snakker fremdeles som en arbeidergutt fra ei bygd dypt inne på Østlandet. Selv om han tilegner seg fine ord og vendinger og prøver å artikulere, så kan man høre hvor han er fra. Bygda. Når jeg tenker på det, så tenker jeg på Fred, og gripetær.
Skyggen til Fred blir liksom ikke borte, akkurat som trangen til å si liksom i tredjehver setning og legge litt ekstra trykk på helt feil sted i orda. Akkurat som å droppe endelsene i annethvert ord. Tjukk l. I fylla er jeg enda verre, da høres jeg ut som en bryggesjauer som bare er interessert i å bomme rullings og rocke ringen ned på rutebilen. Du kan kanskje ta fanten ut av dritten, men du får ikke dritten ut av fanten. Han som sa det hadde et poeng. Merkelig nok tar folk meg alvorlig, likevel. Kanskje de legger merke til at det jeg sier er fornuftig, selv om orda mine er barbariske. Selv om jeg høres uslepen ut.

Men Fred. Jeg var i begravelsen hans. Det filteret han mangla når vi var unger, det fikk han aldri når han ble voksen heller. Trangen til å sitte øverst i trær og vifte med tær som ikke var der, den beholdt han. Vi mista kontakten etter videregående, akkurat når han begynte å skeie ut og jeg fant ut hvor streit jeg var. Innimellom hørte jeg fra felles venner, når jeg var på besøk hjemme, hvor ille det gikk med han. At han hadde sitti inne, kjørt i fylla, stjælt. Ingen kunne stole på han. Egentlig tror jeg bare Fred var så innmari glad i livet at han ikke skjønte når nok var nok. Han var så glad i folk at han var helt uten filter. Når jeg lukker øya og tenker på hvordan han pleide å lukte jord og hud og hvordan den lille, klissete hånda hans alltid var varm og intens i min --- hvordan skal jeg si det? Jeg klarer ikke å tenke på Fred da, uten å bli lei meg. Grine. Han var jo lillebroren min.

I det siste har Fred fulgt etter meg. Jeg trodde han var i himmelen – nå ljuger jeg, jeg tror like lite på himmelen som jeg tror på roser i desember. Men jeg tror på Fred, jeg har sett ham. Han stod inne på soverommet mitt en morgen og var liten og varm og lukta jord. Det lukta så innmari jord inne på soverommet at jeg måtte lufte i tre dager for å bli kvitt det. Han kom ikke tilbake i mellomtida. Tre kalde dager; heldigvis ligger leiligheten min i toppetasjen – det eneste jeg trenger å bekymre meg over når jeg har vinduet på vidt gap, er fugler. Når lukta av jord endelig var ute kom Fred tilbake. Stod i et hjørne, liten og varm igjen. Åssen skjønte jeg at han var varm? Jeg tok jo ikke på han. Jeg skvatt inn i et hjørne og satt der med dyna mi langt oppunder haka og stirra på Fred og tenkte at nå, nå har jeg blitt gæren. Nå har det klikka for meg. Jeg tålte ikke å miste lillebroren min likevel. Jeg tåler ikke all denne jobbinga. Det var nesten så jeg begynte å klandre den helvetes dialekta mi og hele arbeiderklassen hjemme. Men Fred gikk ikke vekk.
«Savner du meg?» spurte han. Savner. Savner man lillebroren sin når han går og dør etter et liv i misbruk og helvete og man ikke vet om man kjenner han lenger?
«Ja.» sa jeg. For jeg tenker på gripetær og klamme, sterke hender som ikke vil slippe. Og griner. Når du er liten er liksom alt så evigvarende. Alle dagene er fulle av solskinn og tida teller ikke, somrene varer evig og vintrene er det ingen som husker. Søsken er litt irriterende og teite men de er en selvfølge du ikke blitt kvitt, selv om du har lyst noen ganger. Når du er liten og lei deg, men størst, er det skikkelig fint å kunne krype inn på rommet til han som er litt mindre og snakke om alt han har lyst til å snakke om, og kanskje litt av det du sjøl vil snakke om, uten å tenke på dialekter og penger. Uten å kjenne at tida går eller at det er andre ting du skal gjøre. Fred og jeg hadde noe som ligna på evigheten sammen i den lille arbeiderbobla vår.

Vi snakka ikke mer sammen den natta. Jeg aksepterte bare at Fred var tilbake. Han begynte å følge etter meg overalt. På kontoret. Ute i byen. Dukka opp i møter med klienter. Satt på puben. I bilen. Sa ikke så mye, bare var der og var liten og lukta jord. Jeg lukka øynene og tenkte på hendene hans. Kjente at jeg likte lukta av jord. Tanken på hjemme. Snakka litt breiere, for å få han til å smile det skeive, skøyeraktige smilet sitt.

Jeg burde kanskje gitt han fingeren, den lille apen, for å følge etter meg sånn når han var død. Men det var jo Fred. Lillebroren min. Det var fint å se han sånn, liten igjen. Men jeg skjønte jo at jeg ikke kunne beholde han. Advokaten og gjenferdet, liksom. Det er ingen som gidder å skrive en bok om det.
«Skal du ikke til himmelen, Fred?»
Han så litt lei seg ut. Akkurat som om han hadde håpa at jeg ikke skulle spørre.
«Jo.»
Det ville vel vært mest naturlig å spørre om himmelen virkelig fins, og alt det der. Men jeg er advokat. Jeg spør om andre ting. Går rett på sak.
«Hvorfor drar du ikke, da? Du skulle vel vært der for lenge siden.»
Den lengste setningen jeg hadde sagt til han siden han var død. Han så enda mer lei seg ut, slutta å lukte jord. «Jeg ville bare si unnskyld, bruttern. Det var ikke meninga å være så idiot. Jeg var glad i deg, veitu.» Så gikk han i oppløsning. Jeg så aldri noe mer til Fred.

NORGE ER VERDENS BESTE LAND Å BO I.

FOR ETNISKE NORDMENN

TEKST: ERIKA RAMONA ERDÖS | FOTO: MAREN SCHELBRED THORMODSÆTER

Nei, jeg er ikke en sånn innvandrer. Jeg er ikke en sånn som kommer her for å utnytte systemet og klager over å bo i verdens beste land. Jeg er ikke en østeuropeisk desperado bevæpnet med tiggerkopp i stedet for revolver. Jeg er helhjertet enig i at Norge er verdens beste land å bo i. Men kun for etniske nordmenn.

Jeg står inne for og forstår konsekvensene av at jeg flyttet hit fra Romania. Og tro meg: Jeg hadde mine grunner. Men du kommer ikke til å se meg flakke hvileløst rundt i byen mens jeg river meg i håret og resiterer Hamsuns Sult. For meg var det å reise tilbake aldri et alternativ.

Jeg har gjort valget mitt. Vær så snill å la være å be meg dra tilbake der jeg kom fra hvis jeg ikke liker meg her. Jeg hører det hver gang jeg forsøker å uttrykke noe som kan høres ut som kritikk.

HAR DU JOBB?

For seks år siden, som 22-åring, ankom jeg Kristiansand. Kanskje mitt hode var fylt med romantisk, idealistisk «go west»-filosofi. Norge var mitt Amerika, min Nye Verden.

Jeg hadde lite penger og min norsk var ikke god. Jeg ante ingenting om nordmennene. Etter noen måneder med å banke på dører, en alvorlig periode med matmangel og en jul alene på studenthybelen, fikk jeg endelig en jobb. Som jeg var utrolig overkvalifisert for. Du vet: En av de jobbene som de innfødte unngår fordi det er noe mye bedre som er lett tilgjengelig.

Ikke misforstå meg: Jeg var mer enn fornøyd med å få meg en jobb og få jekket ned mitt oppblåste akademikerego. Jeg hadde arvet god arbeidsmoral fra mine foreldre som vokste opp under kommunismen. Skammen handler ikke om hva slags jobb du har, men om du har jobb i det hele tatt.

WANNABE-BUNAD

Seks år og hundrevis av jobbsøknader seinere og her er jeg. Fortsatt i en jobb jeg er overkvalifisert for. Fortsatt på vent til å starte karrieren min og en million andre små problemer som jeg må løse for å ha kredibilitet i den norske nasjonens øyne.

Det er et merkelig inntrykk som har festet seg i maktens korridorer om at norske utdannelser er de eneste man kan stole på og godkjenne. Derfor måtte jeg ta min bachelorgrad på nytt igjen. Åh, og nå snakker jeg flytende norsk. Jeg har til og med prøvd rosemaling. Neste punkt på listen min er å gjøre hallingkast og tre på meg en wannabe-bunad importert fra Kina.

SENK FORVENTNINGENE

Hva skal jeg si?

At hvis du er tålmodig nok og venter et ubestemt antall år, hvis du endrer navn, jobber i en jobb du er overkvalifisert for, og blir vant til å få hundrevis av avslag på jobbsøknader på grunn av etnisk bakgrunn – så kan du en eller annen gang, kanskje, muligens finne din plass i samfunnet?

Hvis du klarer å være karismatisk, aktiv, sjarmerende, tiltrekkende og ivrig på en måte som stryker nordmennene medhårs. Hvis du kan bygge et nettverk slik, så kan nepotismen ta deg i nåde.

Eller kanskje jeg burde si at du, når du velger å reise til Norge, burde glemme oppfatningen av Norge som åpensinnet, inkluderende, tolerant og demokratisk og heller brette opp ermene, senke dine intellektuelle forventninger og forberede deg på det verste?

OVERKVALIFISERTE ARBEIDERE

Du ser historiene hele veien rundt deg om du åpner øynene litt. En ingeniør som jobbet 15 år på oljeplattform i Afrika og nå må ta matte opp igjen på videregående. En økonom, utdannet magna cum laude som nå steker burgere på en bensinstasjon. En ung kvinne med gode norskferdigheter og en mastergrad i administrasjon som vasker gulv. En grafisk designer som flytter varer på et supermarked.

Dette er realiteten. Det er ikke bare meg som er negativ og svartmaler. De gode eksemplene eksisterer selvsagt, men de overskygges av den enorme massen av negative erfaringer.

Jeg har lyst til å være positiv. Jeg har lyst til å si ting som: Jeg ble verdsatt for den jeg var og dette fantastiske landet brukte min kompetanse og fikk meg til å føle meg som en verdifull samfunnsborger. Men det er dessverre ikke tilfellet.

I Romania er det en åpenbar fascinasjon for «utlendingen». Jeg klarer ikke å forstå denne triste skepsisen i nordmannen. At det ikke er likestilling i bosted og utdannelse. At det er tvungen «fornorsking», at det konsekvent er høyere arbeidsledighet blant innvandrere i forhold til etniske nordmenn.

SETT OSS I BÅS

Jeg er rumener. Det betyr ikke at jeg er medlem av romfolket (jeg føler at jeg må si det, det er så mange som spør). Jeg kommer fra et fantastisk land med vakre landskaper og fascinerende mennesker. Vår historie er full av stormer, kriger, destruktive regimer og storslåtte handlinger.

Vi la grunnlaget for kybernetikken. Vi oppfant fyllepennen, jetmotoren, soniskboring, katapultsetet, tubeformete flyskrog, hyper-CD-ROMen og oppdaget insulin.

Rumenerne jeg kjenner er hardtarbeidende og ærlige, fokuserte og dedikerte. De tar vare på sine foreldre og setter dem ikke på gamlehjem langt fra familiens varme. Rumenerne jeg kjenner er sjenerøse og gjestfri. Dette er nærmest hellig for dem. De rumenerne jeg kjenner er ikke tyver, løgnere eller korrupte og amoralske sjeler.

Slike mennesker finnes selvsagt, som i alle andre land (også i Norge). Men mitt folks vesen, min nasjons sjel ligger ikke der. Generalisering er de dummes verktøy. Sett oss alle sammen i den båsen media vil ha deg til å sette oss i og spør meg igjen om jeg pleide å bo i et telt i Romania.

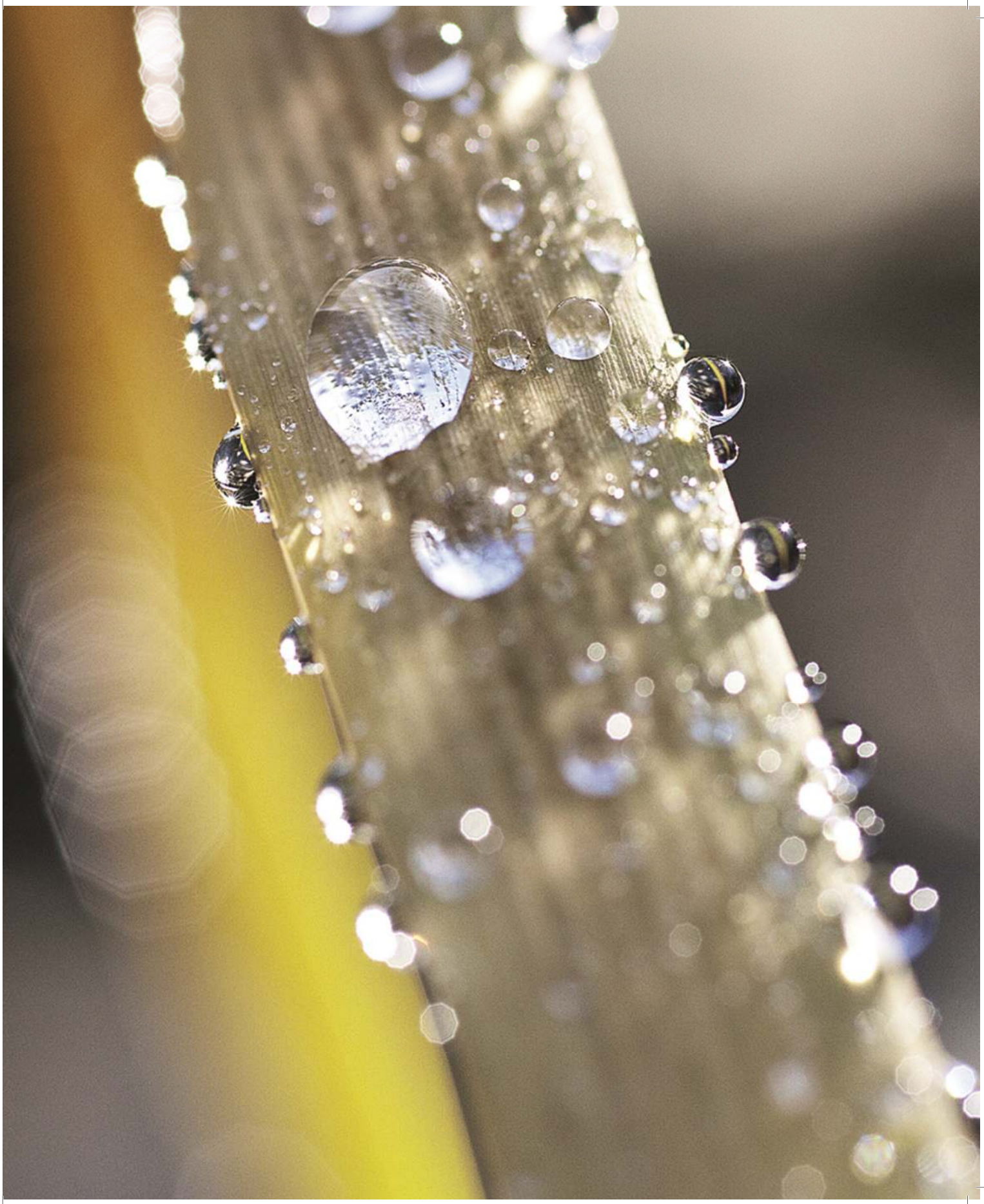

Spicheren SA
TRENINGSSENTER

student **all inclusive**

avtalegiro halv pris

gjestetrening **299,-**

DEN BESTE TRENINGSOPPLEVELSEN